

**การศึกษาความสามารถของเอนไซม์ในการย่อยข้าวกล้องเพื่อเพิ่มปริมาณสารอาหารที่ละลายน้ำได้
ของน้ำสกัดข้าวกล้อง**

(Study on enzymatic digestibility for soluble nutrient enhancement of brown rice extract)

T096545

**นาย ก้องเกียรติ อ่ำไพ
นาย ศิริวรรณ มิ่งโสภา**

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
ป/พ. ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
ก344ก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2542 พ.ศ. 2542

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วันเดือนปี.....

ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
หนังสือพิมพ์ห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาความสามารถของเอนไซม์ในการย่อยข้าวกล้องเพื่อเพิ่มปริมาณสารอาหารที่ละลายน้ำได้ของน้ำ
สกัดข้าวกล้อง

(Study on enzymatic digestibility for soluble nutrient enhancement of brown rice extract)

โดย

นาย ก้องเกียรติ อ่ำไพ
นาย ศิริวรรณะ มิ่งโอด

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจาก

 ๒๑ มี.ค. ๕๓
.....
(นายศิวะ นนทรภักดิ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร

.....

()

หัวหน้าภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

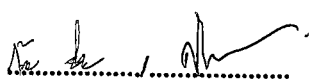
๒๗
๐ 344๐
๒ 54๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

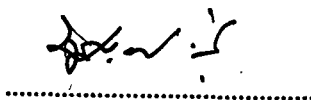
ก้องเกียรติ อ่ำไพ และ ศิริวรรณ มิ่งโธโล. 2543. : การศึกษาความสามารถของเอนไซม์ในการ
 ย่อยข้าวกล้องเพื่อเพิ่มปริมาณสารอาหารที่ละลายน้ำได้ของน้ำสกัดข้าวกล้อง (Study on enzymatic
 digestibility for soluble nutrient enhancement of brown rice extract) ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร
 คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 63 หน้า
 อาจารย์ที่ปรึกษา : คร. บุญเทียม พันธุ์เพ็ง

บทคัดย่อ

การศึกษาความสามารถของเอนไซม์ทางการค้าย่อยข้าวกล้องเพื่อเพิ่มปริมาณสารอาหาร
 ที่ละลายน้ำได้ของน้ำสกัดข้าวกล้อง หาชนิดของเอนไซม์ที่เหมาะสมจากเอนไซม์ Celluclast ,
 Cellubrix , Alcalase เปรียบเทียบการเตรียมตัวอย่างข้าวกล้อง คือ ข้าวกล้องที่สกัดไขมันที่ผิวออก
 บางส่วนโดยใช้แอลกอฮอล์ 95% และข้าวที่ไม่สกัดไขมันที่ผิว และเปรียบเทียบระหว่างข้าวที่ต้ม
 ก่อนนำมาย่อยและข้าวที่ไม่ต้มก่อนนำมาย่อย และศึกษาถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสกัดไขมันที่
 ผิวของข้าวโดยใช้แอลกอฮอล์ 95% ที่เวลา 3 , 4 , 5 , 6 , 8 ,10 และ 12 ชั่วโมง และประเมินคุณภาพ
 ของน้ำสกัดข้าวกล้อง ผลการศึกษาพบว่า การเตรียมข้าวกล้องด้วยการต้มสามารถสกัดสารอาหารได้
 ดีกว่าข้าวที่ไม่ต้ม การสกัดไขมันนั้นไม่มีผลต่อการใช้เอนไซม์ Celluclast และ Cellubrix แต่จะมีผล
 ต่อการใช้เอนไซม์ Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast โดยการสกัดไขมันจะให้ปริมาณสาร
 อาหารมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับข้าว ไม่สกัดไขมันพบว่ามีค่าแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัย
 สำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % การสกัดไขมันที่ผิวข้าวโดยใช้แอลกอฮอล์ 95% จะคงที่ที่เวลา 10
 ชั่วโมง และการประเมินคุณภาพน้ำสกัดข้าวกล้องพบว่า มีปริมาณโปรตีน ไขมัน เถ้า เยื่อใย
 คาร์โบไฮเดรตและความชื้นร้อยละ 0.82 , 0 , 0.22 , 0.03 , 15.07 และ 82.4 ตามลำดับ

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

วัน เดือน ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ดร. บุญเทียม พันธุ์เพ็ง อาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาพิเศษที่ได้กรุณาให้แนวทางคำแนะนำและความช่วยเหลือทุกอย่างในการทำปัญหาพิเศษ ตลอดจนตรวจแก้ไขปัญหาพิเศษฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร ที่กรุณาให้คำปรึกษาด้านการทดลอง

ขอขอบคุณ รศ.ดร. วุฒิชัย นาครัถยา ที่ได้กรุณาในความอนุเคราะห์ข้าวก่อก้อง เป็นวัตถุประสงค์ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้

ขอขอบคุณที่ ๆ นักวิทยาศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในระหว่างปฏิบัติงาน รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือทำให้การดำเนินงานสำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่เป็นอย่างสูง ที่เป็นกำลังใจและส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาจนจบ

ก้องเกียรติ อ่ำไพ
ศิริวรรณะ มิ่งโอโล

16 มีนาคม 2543

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญตาราง	จ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฉ
สารบัญภาพ	ช
สารบัญภาพภาคผนวก	ฌ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. วารสารปริทัศน์	2
2.1 โครงสร้างของเมล็ดข้าว	2
2.2 องค์ประกอบที่สำคัญของข้าว	4
2.3 เอนไซม์ที่เกี่ยวข้อง	6
2.4 น้ำ RC	11
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องคั้นที่ผลิตจากข้าว	12
3. อุปกรณ์และวิธีการทดลอง	13
3.1 วัตถุประสงค์	13
3.2 สารเคมีและเอนไซม์	13
3.3 อุปกรณ์	14
3.4 ขั้นตอนและวิธีการทดลอง	15
4. ผลการทดลองและวิจารณ์ผลการทดลอง	20
4.1 ผลการวิเคราะห์หาปริมาณไขมันในข้าวกล้องที่สกัดไขมันที่ผิวออก	20
4.2 ผลการวิเคราะห์ปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดในน้ำสกัดข้าวกล้อง	21
4.3 ผลการวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนในน้ำสกัดข้าวกล้อง	23
4.4 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของแข็งทั้งหมดในน้ำสกัดข้าวกล้อง	26
4.5 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ในน้ำสกัดข้าวกล้อง	28
5. สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง	33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
5.1 สรุปผลการทดลอง	32
5.2 ข้อเสนอแนะ	34
เอกสารอ้างอิง	35
ภาคผนวก	37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. องค์ประกอบทางเคมีของข้าวเปลือกและส่วนต่าง ๆ ที่ได้จากการขัดสีข้าว	4
2. คุณค่าทางอาหารของน้ำ RC และเนื้อข้าวต่ออาหาร 100 กรัม	11
3. ผลการวิเคราะห์ทางสถิติของน้ำสกัดข้าวกล้อง	31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่		หน้า
ก1	แสดงปริมาณ ไขมันที่สกัดออกจากข้าวกล้อง	38
ก2	การวิเคราะห์ปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดในน้ำสกัดข้าวกล้อง	38
ก3	การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนในน้ำสกัดข้าวกล้อง	39
ก4	การวิเคราะห์ปริมาณของแข็งทั้งหมดในน้ำสกัดข้าวกล้อง	40
ก5	การวิเคราะห์ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ในน้ำสกัดข้าวกล้อง	41
ข1	ตารางค่าการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์ของคาร์โบไฮเดรตทั้งหมด	42
ข2	ตารางค่าการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์โปรตีน	43
ข3	ตารางค่าการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมด	44
ข4	ตารางค่าการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ในน้ำ	45
ง1	แสดงการหาค่ากราฟมาตรฐาน BSA	57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. โครงสร้างของเมล็ดข้าว	3
2. โครงสร้างของ Amylose	5
3. โครงสร้างของ Amylopectin	5
4. โครงสร้างของ L-form และ D-form	8
5. สูตรโครงสร้างของสับสเตรท chymotrypsin และ trypsin	8
6. แสดงการสกัดไขมันที่ผิวของข้าวกล้อง โดยใช้เอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์	17
7. ขั้นตอนการทดลองหาประสิทธิภาพของเอนไซม์ในการย่อยข้าวกล้อง	18
8. ขั้นตอนการทดลองหาประสิทธิภาพของเอนไซม์ในการย่อยข้าวกล้อง ที่แยกไขมันที่ผิวออกบางส่วน	19
9. กราฟแสดงการสกัดไขมันที่ผิวของข้าวกล้อง โดยใช้เอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์	20
10. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์คาร์โบไฮเดรตทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง	21
11. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์คาร์โบไฮเดรตทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Cellubrix ย่อยข้าวกล้อง	22
12. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์คาร์โบไฮเดรตทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ย่อยข้าวกล้อง	22
13. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์คาร์โบไฮเดรตทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง	23
14. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์โปรตีนที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง	24
15. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์โปรตีนที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Cellubrix ย่อยข้าวกล้อง	24
16. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์โปรตีนที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ย่อยข้าวกล้อง	25
17. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์โปรตีนที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง	25
18. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง	26

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
19. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Cellubrix ย่อยข้าวกล้อง	27
20. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ย่อยข้าวกล้อง	27
21. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง	28
22. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ในน้ำจากการใช้เอนไซม์ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง	29
23. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ในน้ำจากการใช้เอนไซม์ Cellubrix ย่อยข้าวกล้อง	29
24. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ในน้ำจากการใช้เอนไซม์ Alcalase ย่อยข้าวกล้อง	30
25. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ในน้ำจากการใช้เอนไซม์ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง	30

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพภาคผนวกที่	หน้า	
ค1	ผลของพีเอชต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Celluclast	46
ค2	ผลของอุณหภูมิต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Celluclast	47
ค3	ผลของพีเอชต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Cellubrix	47
ค4	ผลของอุณหภูมิต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Cellubrix	47
ค5	ผลของพีเอชต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Alcalase	48
ค6	ผลของอุณหภูมิต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Alcalase	48
จ1	ข้าวกล้องที่ใช้ในการทดลอง	59
จ2	เครื่องเขย่าที่ใช้ในการสกัดไขมัน	59
จ3	water bath ที่ใช้ในการย่อยข้าวกล้อง	60
จ4	น้ำสกัดข้าวกล้องที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์	60
จ5	เครื่อง Spectrophotometer	61
จ6	เครื่องกลั่นที่ใช้ในการหาเปอร์เซ็นต์โปรตีน	61
จ7	เครื่องสกัดไขมัน	62
จ8	เครื่องย่อยโปรตีน	62

บทที่ 1

บทนำ

ข้าวกล้อง คือ ข้าวที่ถูกขัดสีเพียงครั้งเดียวโดยสีเปลือก (แกลบ) ออกเท่านั้น โดยมีจมูกข้าวและเชื้อหุ้มเมล็ดข้าว (รำ) อยู่ และเป็นแหล่งรวมสารอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารที่มีประโยชน์สูง

ข้าวกล้องเป็นอาหารที่มีวิตามิน เกือบแร่ สารอาหารต่างๆที่สำคัญต่อร่างกายรวม 20 กว่าชนิด เช่น วิตามินบี 1 วิตามินบี 2 วิตามินบีรวม ธาตุเหล็ก ฟอสฟอรัส แคลเซียม ทองแดง ไขมัน โปรตีน คาร์โบไฮเดรต และอื่นๆ ซึ่งวิตามินบีในข้าวกล้อง จะช่วยป้องกันและบรรเทาอาการของโรคต่าง ๆ ได้แก่ โรคเหน็บชา นิ้ว ท้องผูก ปากนกกระชอก โลหิตจาง โรคทางระบบประสาท อ่อนเพลีย เป็นต้น

นอกเหนือจากที่กล่าวไปแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าข้าวกล้องนั้นอุดมไปด้วยวิตามินและเกลือแร่ที่สำคัญต่อร่างกายแต่มีปริมาณโซเดียมต่ำ และไม่มี cholesterol ปริมาณโปรตีนแม้จะมีค่าเพียง 7.2 % (N x 5.95) ซึ่งประกอบด้วยโปรตีนชนิดต่าง ๆ ได้แก่ glutelin หรือ oryzenin มีปริมาณสูงสุด (88 - 55 %) รองลงไปคือ prolamin (20.0 - 1.6 %) ส่วน albumin และ globulin จะมีปริมาณต่ำมาก แต่คุณภาพโปรตีนข้าวนั้นยอดเยี่ยมกว่าโปรตีนในธัญชาติชนิดอื่น เพราะมี essential amino acid สูง มี aminoacid profile ที่ดีเป็น โปรตีนที่ย่อยง่าย

ปัจจุบัน ได้มีการนำข้าวกล้องมาทำเครื่องดื่มเสริมสุขภาพแต่มีคุณค่าทางอาหารน้อยมาก เนื่องจากกระบวนการทำเครื่องดื่มเสริมสุขภาพสามารถสกัดเอาสารอาหารต่างๆออกมาได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ดังนั้น คณะวิจัยจึงได้ทำการทดลองหาความเป็นไปได้ในการสกัดน้ำข้าวกล้องโดยใช้เอนไซม์ เพื่อเพิ่มปริมาณสารอาหารที่ละลายน้ำได้ในน้ำข้าวกล้องให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาชนิดของเอนไซม์ทางการค้าที่มีประสิทธิภาพในการย่อยข้าวกล้อง
2. ศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการย่อยข้าวกล้องด้วยเอนไซม์
3. ประเมินคุณค่าทางอาหารของน้ำที่ได้จากการย่อยข้าวกล้องด้วยเอนไซม์

บทที่ 2

วารสารปริทัศน์

ข้าวเป็นพืชตระกูลหญ้า ที่มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Oryza sativa* , *Oryza glaberrima* ซึ่งปลูกกันมากในทวีปเอเชียโดยเฉพาะประเทศจีน อินเดีย ไทย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ เป็นต้น ลักษณะของผลเป็นผลเดี่ยวแบบ covered caryopsis ซึ่งจะมีเปลือกหุ้มเมล็ดติดอยู่แน่น ข้าวเจ้าจัดอยู่ในกลุ่มของธัญพืชแบบ Milletlike cereal (วุฒิชัย. 2535)

2.1 โครงสร้างของเมล็ดข้าว

ข้าวกล้อง (Brown rice) หรือเมล็ดข้าวที่เอาเปลือกออกแล้ว ประกอบด้วย

2.1.1 เยื่อหุ้มผล (pericarp)

เป็นม่านที่อยู่ถัดจากเปลือกนอก ประกอบด้วยเนื้อเยื่อ 3 ชั้น คือ ชั้นนอก หรือ อีพิคาร์ป (epicarp) ชั้นกลาง หรือมีโซคาร์ป (mesocarp) และชั้นในหรือเอนโดคาร์ป (endocarp) ชั้นเหล่านี้ทำหน้าที่ห่อหุ้มเมล็ดไว้ประกอบด้วยด้วยเซลลูโลส เฮมิเซลลูโลส แร่ธาตุและโปรตีน

2.1.2 เยื่อหุ้มเมล็ด (tegmen หรือ seed coat)

อยู่ถัดจาก pericarp เข้าไปเป็นเนื้อเยื่อสองชั้นเรียงกันเป็นแถวประกอบด้วยไขมัน

2.1.3 เยื่ออัลดูโรน (aleurone layer)

อยู่ถัดจาก tegmen เป็นเซลล์ที่มีผนังหนา ประกอบด้วยไขมันและโปรตีน

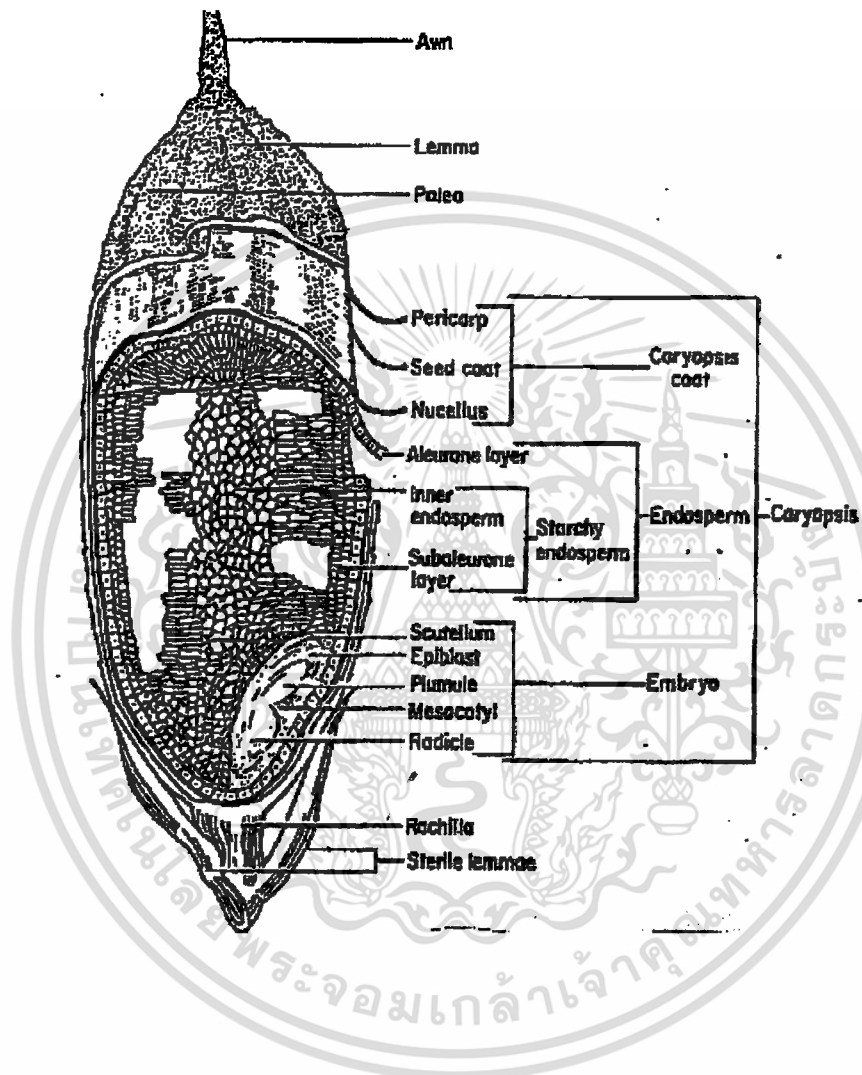
2.1.4 ส่วนที่เป็นแป้ง (starch endosperm)

อยู่ถัดจากชั้นอัลดูโรน ประกอบด้วยแป้งเป็นส่วนใหญ่

2.1.5 เอ็มบริโอหรือคัพพะ (embryo or germ) เป็นส่วนที่อยู่ตอนล่างด้านฐาน

ของเมล็ดมีขนาดเล็ก ส่วนที่จะเจริญไปเป็นต้นอ่อน เอ็มบริโอประกอบด้วยสารอาหารต่าง ๆ ได้แก่ แร่ธาตุ ไขมัน น้ำตาล วิตามินที่สำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 โครงสร้างของเมล็ดข้าว

ที่มา : Datta 1981

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 องค์ประกอบที่สำคัญของข้าว

ข้าวที่ผ่านการขัดสีจะได้ส่วนประกอบของข้าวชนิดต่าง ๆ ที่มีองค์ประกอบที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ได้แก่ คาร์โบไฮเดรต สะสมอยู่ในรูปของเม็ดสตาร์ชในส่วนของเอนโดสเปิร์ม รองลงมาได้แก่ โปรตีน ไขมัน เส้นใย

ข้าวยังประกอบไปด้วยกรดไขมันและกรดอะมิโนที่จำเป็นต่อร่างกายรวมทั้งวิตามินต่าง ๆ อีกมากมาย เช่น Thiamine , Riboflavin , Niacin , Vitamin A , Vitamin E (Tocopherol) และมีเกลือแร่ต่างๆมากมาย เช่น ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แคลเซียม เป็นต้น

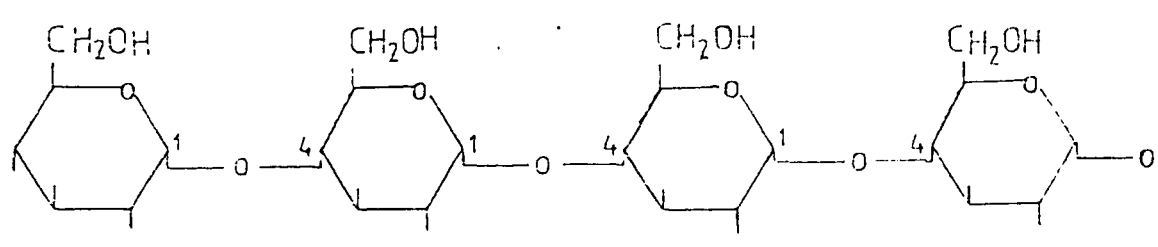
จะเห็นได้ว่าข้าวเป็นพืชอาหารที่สำคัญต่อประชากรโลก อุดมไปด้วยคุณค่าทางโภชนาการมากมายในเมล็ดข้าวมีแป้งร้อยละ 90 ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ amylose เป็นสตาร์ชส่วนที่ละลายน้ำได้ ซึ่งเป็นโมเลกุลของ glucose ที่เป็นสายโซ่ตรง (Linear polymer) เกาะกันด้วยพันธะ α - 1,4 glucosidic (ภาพที่ 2) และ amylopectin เป็นโพลีแซ็กคาไรด์ที่ไม่ละลายน้ำ โมเลกุลเป็นโพลีเมอร์ที่แตกแขนง (branched chain polymer) เกาะกันด้วยพันธะ α - 1,6 glucosidic (ภาพที่ 3)

ตารางที่ 1 องค์ประกอบทางเคมีของข้าวเปลือก และส่วนต่าง ๆ ที่ได้จากการขัดสีข้าว

Milling Fractions	Protein (N x 5.95)	Fat	Fiber	Ash	Nitrogen free extract	Starch	Free sugars
Rough rice	6.7-8.3	2.1-2.7	8.4-12.1	3.4-6.0	75.4-85.1	62.1	1.4
Brown rice	8.3-9.6	2.1-3.3	0.7-1.2	1.2-1.8	84.8-88.2	77.2	0.8-1.5
Milled rice	7.3-8.3	0.4-0.6	0.3-0.6	0.4-0.9	89.2-91.2	90.2	0.25-0.52
Hull	2.3-3.2	0.4-0.7	40.1-53.4	15.3-24.4	26.0-41.1	1.8	0.7
Rice bran	13.2-17.3	17.0-22.9	9.5-13.2	9.2-11.5	39.6-60.8	16.1	6.4-6.5
Rice embryo	17.7-23.9	19.3-23.8	2.8-4.1	6.8-10.1	39.8-48.1	2.4	20.7
Rice polish	13.0-14.1	11.7-14.4	2.7-3.7	6.1-8.5	59.4-64.0	48.3-55.4	-

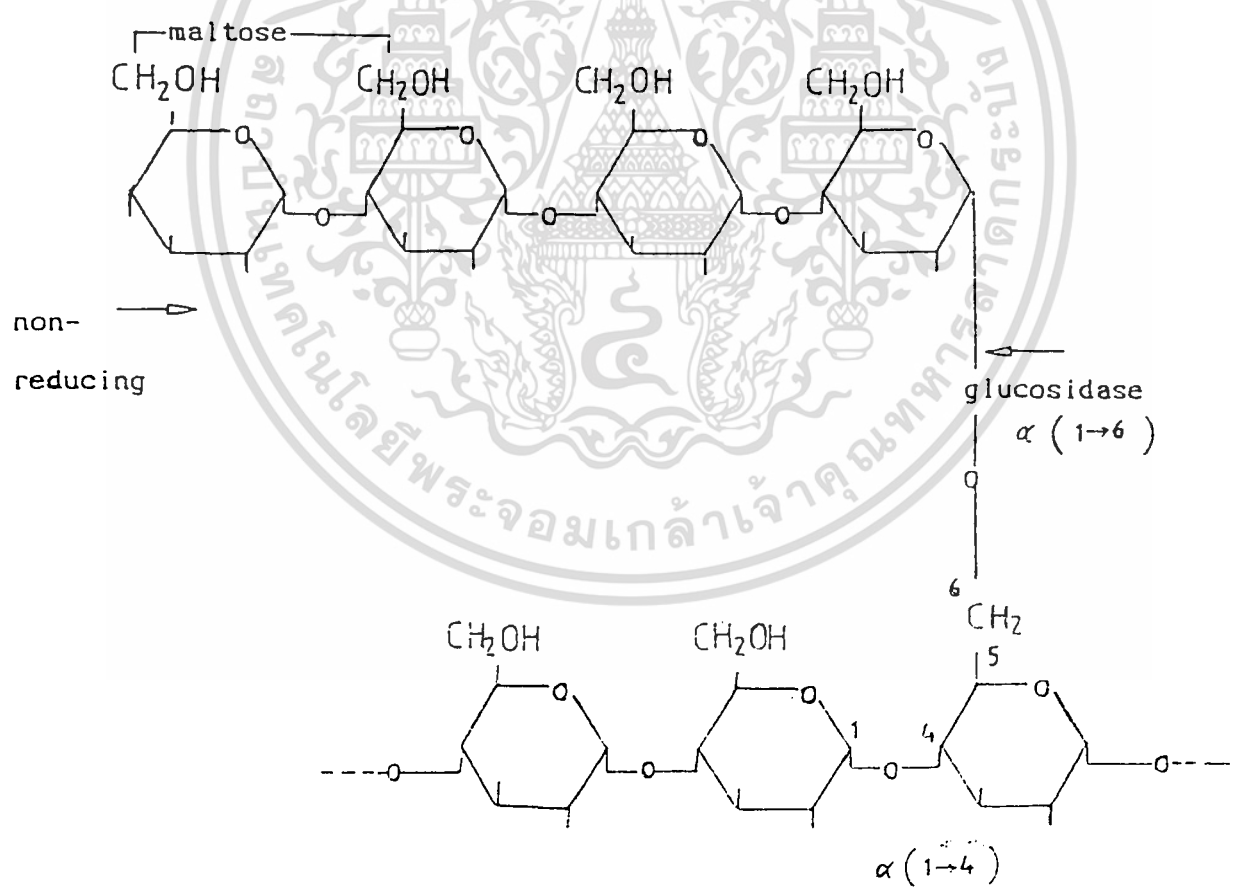
ที่มา : Pomeranz and Ory 1982.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

non-reducing end

ภาพที่ 2 โครงสร้างของ Amylose
ที่มา: วรรณา ตั้งเจริญชัย (2536)

ภาพที่ 3 โครงสร้างของ Amylopectin
ที่มา: วรรณา ตั้งเจริญชัย (2536)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 เอนไซม์ที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 เซลลูเลส (cellulases)

สับสเตรทของเซลลูเลส คือ เซลลูโลส ซึ่งเป็นคาร์โบไฮเดรตที่มีมากที่สุดในการธรรมชาติชนิดหนึ่ง สับสเตรทนี้ได้จาก UDP- หรือ GDP- glucose (= donor) และ $[O-\beta-D\text{-glucopyranosyl-}(1-4)]_n$ (=acceptor) ได้โพลิเมอร์ของกลูโคสในลักษณะ β -configuration คือ β -1,4 เป็นโพลิเมอร์ที่ละลายน้ำได้น้อยมาก ดังนั้นปฏิกิริยาจึงช้า (inert) ต่อพวกไฮโดรเลส หรือ hydrolytic enzyme เอนไซม์ที่ย่อยสลายเซลลูโลสและอนุพันธ์ของเซลลูโลส คือ เซลลูเลส

เซลลูเลสเป็นกลุ่มของเอนไซม์ผสมซึ่งประกอบเอนไซม์ชนิดต่างๆ จากการใช้เทคนิคโครมาโตกราฟีและอิเล็กโทรโฟรีซิส (chromatographic and electrophoresis) พบได้ว่ามีเอนไซม์อย่างอย่างน้อย 3 ชนิด ได้แก่

2.3.1.1 C_1 component เชื่อกันว่า C_1 ช่วยกระตุ้นหรือแยกสายเซลลูโลสเพื่อเตรียมสภาพที่เหมาะสมสำหรับการทำงานของเอนไซม์อื่นๆ ต่อไป

2.3.1.2 β - (1-4) glucanases หรือ C_x สามารถย่อยสลายอนุพันธ์ของเซลลูโลสที่สามารถละลายได้ แต่ไม่สามารถย่อยสลายสับสเตรทที่ซับซ้อนมากๆ ได้ การตรวจสอบแอกติวิตีของเอนไซม์ อาจวัดจากค่าความหนืดที่ลดลงหรือปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ซึ่งที่ถูกละลายออกมาโดยปกติ β - (1-4) glucanases มีเอนไซม์ซึ่งเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ คือ

1. endo - β - (1-4) glucanases ทำหน้าที่ตัดสายเซลลูโลสอย่างอิสระ ออกเป็น oligomer และน้ำตาลกลูโคสบางส่วน
2. exo- β - (1-4) glucanases จะตัดสาย oligomers ทำให้ได้เซลโลบิโอส (cellobiose) และน้ำตาลกลูโคส
3. (1-4) glucanases ทำหน้าที่ย่อยสลายเซลโลบิโอสและเซลโลโอลิโกแซคคาไรด์สายสั้นได้น้ำตาลกลูโคส

สมบัติทั่วไปของเซลลูเลส

3.1. มีมวลโมเลกุลโดยเฉลี่ย 63,000 (homogeneous

Myrothecium verrucaria cellulases)

3.2. pH optimum ที่ 5.5-6.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.เสถียรที่ 100 องศาเซลเซียส 5 นาที pH 7.0

3.4.มีมวลโมเลกุลโดยเฉลี่ย 63,000 (homogeneous Myrothecium verrucaria cellulases)

3.5.pH optimum ที่ 5.5-6.0

3.6.เสถียรที่ 100 องศาเซลเซียส 5 นาที pH 7.0

3.7.ถูกยับยั้งด้วยอออนของโลหะหนัก , -SH reagents , oxidizing-reducing agents และ โดยผลผลิต คือ กลูโคส

3.8.วัดแอกติวิตีจากการวัดหมู่รีดิวซ์ที่เกิด นิยมใช้สับสเตรทสังเคราะห์ เช่น คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส

2.3.2 โปรติเอส (Proteases)

โปรติเอส เป็นเอนไซม์ที่สำคัญชนิดหนึ่งในระบบการย่อยอาหารในร่างกาย อาทิ เช่น เปปซิน ทริปซิน โคโมทริน เปปติเดส นอกจากนี้ยังมีโปรติเอสในส่วนของกระบวนการแข็งตัวของเลือด ควบคุมการจับเชื้อโรคโดยการย่อยสลายโปรตีนจากภายนอก เช่น คาแทปซิน

ลักษณะที่สำคัญของโปรติเอส

โปรติเอสมีชื่อสามัญหลายชื่อ ได้แก่ เปปติเดส , โปรติเอส , โปรตีนเอส , เปปไทด์ ไฮโดรเลส และเอนไซม์โปรติโอไลติก มีลักษณะปฏิกิริยาดังนี้ คือ สลายพันธะเปปไทด์ด้วยน้ำ

ความจำเพาะต่อสับสเตรท

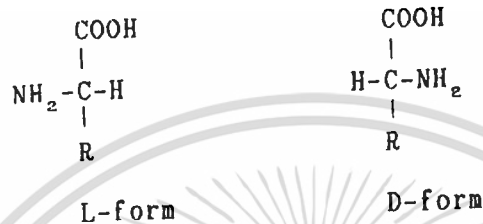
2.3.2.1 ลักษณะธรรมชาติของ R_1 และ R_2

โดยให้ R_1 และ R_2 เป็นอนุมูลของกรดอะมิโน 2 ชนิด ที่มาทำให้เกิดพันธะเปปไทด์ 1 พันธะ หรืออีกนัยหนึ่ง R_1 และ R_2 ก็คือ side chain ของโปรตีน ดังนั้นถ้า โปรติเอสตัวใดมีความจำเพาะต่อ R_1 แสดงว่าเอนไซม์นั้นเข้าตัดพันธะเปปไทด์โดยเข้าทางปลายอะมิโน (N-terminal) โดยที่ R_2 นั้นจะเป็นอะไรก็ได้ และในกรณีที่โปรติเอสมีความจำเพาะต่อ R_2 ก็แสดงว่าเอนไซม์นั้นเข้าตัดพันธะเปปไทด์ในโปรตีน โดยเข้าทางปลาย คาร์บอกซิล (C-terminal)

2.3.2.2 ลักษณะด้าน configuration ของอนุมูลกรคอะมิโน (R_1, R_2) เป็น

D- หรือ L-

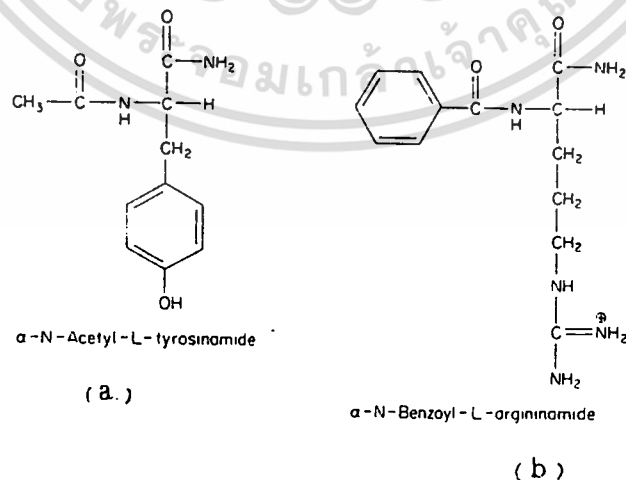
โปรตีนเอส จะมีความจำเพาะต่อชนิดของ R_1 และ R_2 และ configuration ด้วย คือ โครงรูปต้องเป็น L-amino acid เท่านั้น ทั้งนี้ปกติแล้วโปรตีนจะประกอบด้วย L-amino acid เท่านั้น

ภาพที่ 4 โครงสร้างของ L-form และ D-form

2.3.2.3 ขนาดของสารประกอบที่เป็นสับสเตรท

โปรตีนเอส โดยทั่วไปแล้ว ไม่มีความจำเพาะต่อขนาดของสับสเตรท ยกเว้น acid proteases ที่มีความจำเพาะต่อขนาดของสับสเตรท กล่าวคือ ตามภาพที่ 4 ซึ่งแสดงสับสเตรทของ α -chymotrypsin และ trypsin ซึ่งจะเห็นว่าสับสเตรททั้ง 2 ชนิด มีขนาดไม่เท่ากัน แต่มีอนุมูลกรคอะมิโน (R_1) ที่สอดคล้องกับความเจาะจงของเอนไซม์ และอนุมูลกรคอะมิโนนั้นเป็น L-form

ภาพที่ 5 สูตรโครงสร้างของสับสเตรท chymotrypsin (a) และ trypsin (b)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2.4 ลักษณะธรรมชาติของหมู่ X และ Y (H^+ และ OH^-)

โปรตีนทั่วไปจะมีหมู่ X เป็น H^+ และหมู่ Y เป็น H^- แต่เมื่อโปรตีนนั้นๆ หมู่ X และหมู่ Y เปลี่ยนไปจะมีผลให้ความจำเพาะของเอนไซม์เปลี่ยนไป กล่าวคือเอนไซม์ที่มีความจำเพาะต่อหมู่ X และ Y จะบ่งชี้ลักษณะการตัดสายยาวของโพลีเปปไทด์ คือ

1. Endopeptidases

เป็นโปรติเอสที่ย่อยสลายพันธะเปปไทด์อย่างอิสระ (randomly) ภายในสายโปรตีน ทั้งนี้ต้องให้จำเพาะตรงต่อ R_1 และ R_2 ด้วย จึงจะตัดพันธะเปปไทด์ได้ ถ้า R_1 และ R_2 ไม่สอดคล้องกับความจำเพาะของเอนไซม์นั้น การตัดพันธะเปปไทด์ก็ไม่เกิดขึ้น และจะให้แอกติวิตีสูงสุด ถ้า X และ Y เป็นหมู่อนุพันธ์ ไม่ใช่ H^+ , OH^- กล่าวคือ X อาจเป็น acyl group (acetyl , benzyloxycarbonyl เป็นต้น) และ Y เป็น amide หรือ ester group หรือ amino acid residues

2. Exopeptidases

เป็นโปรติเอสที่ย่อยสลายพันธะเปปไทด์จากปลายสายของโปรตีน จะเป็นปลายด้านไหนก็ต้องสอดคล้องต่อความจำเพาะของเอนไซม์ต่อ R_1 หรือ R_2 ดังอธิบายไว้ในข้อ 2.3.2.1 กล่าวคือ

ถ้าจำเพาะต่อ R_1 , $X = H^+$, $Y =$ อะไรก็ได้ เรียกว่า N-terminal splitting

ถ้าจำเพาะต่อ R_2 , $X =$ อะไรก็ได้, $Y = OH^-$ เรียกว่า C-terminal splitting

ดังนั้นจึงแบ่งเอนไซม์ตามทิศทางการตัดปลายสายได้ 2 ประเภท คือ

2.1. Carboxypeptidases (C-terminal splitting)

เอนไซม์ในกลุ่มนี้มีชื่อเรียกตามระบบว่า Peptidyl - amino acid hydrolase , EC 3.4.2.X ลักษณะที่สำคัญมีดังนี้

มีความเจาะจงสับสเตรทที่มี R_2 และ $Y = OH^-$ และ $X =$ อะไรก็ได้ คือ H^+ หรืออนุพันธ์ และจะตัดพันธะเปปไทด์โดยเข้าจากปลายคาร์บอกซิล ($Y = OH^-$) เพื่อให้แอกติวิตีสูงสุดพบว่า X ต้องเป็นอนุพันธ์ที่ไม่ใช่ H^+

2.2. Aminopeptidases (N-terminal splitting)

เอนไซม์ในกลุ่มนี้มีชื่อเรียกว่า α -Amino acylpeptide hydrolase , EC 3.4.1 X ลักษณะที่สำคัญมีดังนี้ มีความเจาะจงสับสเตรทที่มี R_1 และ $X = H^+$, และ $Y =$ อะไรก็ได้ คือ OH^- หรืออนุพันธ์ และจะตัดพันธะเปปไทด์โดยเข้าสู่สายจากปลายอะมิโน ($X = H^+$) ไปด้วย ตามความเจาะจง R_1 เพื่อให้แอกติวิตีสูงสุดพบว่า Y ไม่ควรเป็น OH^- ควรจะเป็นอนุพันธ์อื่น ๆ ได้แก่ leucine aminopeptidases

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3. Dipeptidases (dipeptide hydrolase , EC 3.4.3.X)

มีความเจาะจงกับสเตรทที่มีหมู่ X และ Y เป็น H^+ และ OH^- เหมือน ไคเปปไทด์ทั่วไป และมีความเจาะจงแบบ N-terminal มากกว่า C-terminal สามารถตัดพันธะเปปไทด์ได้ทั้งในสเตรทที่เป็น dipeptides (A-A) และ tripeptides (A-A-A)

2.4. Tripeptidases

เหมือน dipeptidases แต่ย่อยสลายพันธะเปปไทด์เฉพาะใน tripeptides เท่านั้น

2.3.2.5 ความต้องการพันธะเปปไทด์

โปรติเอสส่วนใหญ่จะย่อยสลายพันธะอื่นๆที่มาแทนพันธะเปปไทด์ได้ดีกว่าพันธะเปปไทด์โดยเฉพาะอย่างยิ่งพันธะเปปไทด์ที่ถูกแทนที่ด้วยหมู่ต่าง ๆ เช่น หมู่ amide ($-NH_2$) , ester ($-COOR$) , thiolester ($-COSR$) หรือ hydroxamate ($-CONHOH$) แสดงว่า เอนไซม์เหล่านี้มีความจำเพาะต่ออนุภาค R_1 มากกว่า R_2 และกรณีของพวก pepsin และ acid proteases ที่มีความจำเพาะต่ออนุภาค R_2 นั้นพบว่า ถ้าพันธะเปปไทด์ถูกแทนที่ด้วยพันธะอื่น ๆ ดังกล่าวมาแล้ว สเตรทนั้นก็จะเป็นสเตรทของ pepsin และ acid proteases มีรายงานว่า chymotrysin สามารถเร่งปฏิกิริยาการย่อยสลายพันธะเปปไทด์ได้เป็น 200-1000 เท่า ถ้าพันธะ amide ใน α -N-Acetyl-L-tyrosinamide ตามภาพที่ 4 เปลี่ยนเป็นพันธะจากหมู่ ester ($-COOR$)

2.4 น้ำ RC

R.C. คือ REJUVENATING CONCOCTION

น้ำอาชี คือ การนำธัญพืชหลายๆชนิด เช่น ข้าวสาลี ข้าวโอ๊ต ข้าวแดง ข้าวฟ่าง ข้าวบาร์เลย์ ข้าวซ้อมมือ ลูกเดือย ลูกบัว มาต้มรวมกัน แล้วกรองเอาแต่น้ำมาดื่ม

ตารางที่ 2 คุณค่าทางอาหารของน้ำ RC และเนื้อข้าวต่ออาหาร 100 กรัม

ตัวอย่างอาหาร	พลังงาน (กิโลแคลอรี)	Protein(g)	Lipid(g)	CHO (g)	เถ้า (g)	Fiber (g)
น้ำ RC ใส	5.5	0.09	0.14	0.97	0.12	0.08
น้ำ RC ชัน	26.0	0.47	0.52	4.8	0.25	0.09
น้ำต้มข้าวขาว ร.พ.	19.9	0.05	0.27	4.3	0.06	0.2
น้ำต้มข้าวกล้อง ร.พ.	20.6	0.18	0.30	4.3	0.05	0.2
เนื้อข้าว RC ใส	138.6	3.1	0.67	27.8	0.42	3.4
เนื้อข้าว RC ชัน	120.9	2.9	1.57	23.8	0.44	2.8
เนื้อข้าวขาว ร.พ.	54.5	0.59	0.2	12.6	0.14	0.7
เนื้อข้าวกล้อง ร.พ.	62.6	1.24	0.5	13.3	0.10	0.8
น้ำ RC กระทรวง	2.44	0.12	-	0.49	0.06	0.06

ที่มา : วรรณท์ 2542

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องคั้นที่ผลิตจากข้าว

Lee-GM.et.al, (1996) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาวะที่เหมาะสมของการทำเครื่องคั้นที่ไม่มีแอลกอฮอล์จากข้าวโดยใช้กระบวนการแปรรูปที่ใช้ความร้อนและความดันสูง พบว่า Shikhae เป็นเครื่องคั้นที่ไม่มีแอลกอฮอล์จากข้าวได้จากการย่อยแป้งจากมอลต์ ในการสกัดมอลต์ที่อุณหภูมิต่างๆ กันตั้งแต่ 30-70 องศาเซลเซียส ได้ประเมินคุณภาพของมอลต์ที่อุณหภูมิต่างๆกันออกมาในรูปของปริมาณอะไมโลส อะมิโนไนโตรเจน น้ำตาลรีดิวซ์และค่าสี หาอัตราส่วนที่เหมาะสมของน้ำต่อมอลต์ที่ใช้ การย่อยแป้งในข้าวสุกคด้วยน้ำสกัดมอลต์ที่อุณหภูมิต่างๆช่วง 50-70 องศาเซลเซียส แล้วผ่านการให้ความร้อนที่ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที มอลต์สกัดที่ 40 องศาเซลเซียส เป็นอุณหภูมิที่ให้ผลการสกัดที่ดีที่สุด อัตราส่วนของน้ำต่อมอลต์ที่เหมาะสมที่สุดคือ 10:1 การย่อยข้าวสุก (5%) ในน้ำสกัดมอลต์จะได้น้ำตาลสูงสุด ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส นาน 5 ชั่วโมง

Hyung-Joo-Sub.et.al (1997) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของการเตรียมมอลต์จากข้าวบาร์เลย์ทั้งเปลือก ข้าวบาร์เลย์ที่กระเทาะเปลือกและข้าวสาลี พบว่าคุณภาพของ sikhe ซึ่งเป็นเครื่องคั้นพื้นเมืองจากข้าวของประเทศเกาหลี ขึ้นอยู่กับความสามารถในการย่อยแป้งให้เป็นน้ำตาล กลิ่นรสตามธรรมชาติ และอื่นๆ ดังนั้นจึงทำให้การประเมินคุณลักษณะของมอลต์ที่ได้จากข้าวชนิดต่างๆ คือข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ทั้งเปลือก และข้าวบาร์เลย์ที่กระเทาะเปลือกแล้ว เพื่อปรับปรุงคุณภาพของ sikhe

อัตราการงอกเป็นเวลา 6 วันของข้าวสาลีเท่ากับ 82 % ส่วนข้าวบาร์เลย์กระเทาะเปลือกและข้าวบาร์เลย์ทั้งเปลือกเท่ากับ 69 % และ 56 % ตามลำดับ มอลต์ที่ทำจากเมล็ดข้าวงอกที่มีความยาว 1.5 ถึง 2 เท่า ของความยาวของ buds จะมีประสิทธิภาพในการย่อยแป้งเป็นน้ำตาลสูงสุด การสกัดที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 4 ชั่วโมง จะสามารถสกัดเอนไซม์ย่อยแป้งไปเป็นน้ำตาลและน้ำตาลรีดิวซ์ได้ สูงสุด มอลต์ของข้าวสาลีมีเอนไซม์ย่อยแป้งสูงสุด ส่วนมอลต์ของข้าวบาร์เลย์กระเทาะเปลือกมีเอนไซม์สูงกว่ามอลต์จากข้าวบาร์เลย์ทั้งเมล็ด ชนิดของเอนไซม์อะไมเลสในมอลต์จากข้าวทั้ง 3 ชนิด เป็นเบต้าอะไมเลส

บทที่ 3

อุปกรณ์และวิธีการทดลอง

3.1 วัตถุประสงค์

1. ขี้าวกล้าง

3.2 สารเคมีและเอนไซม์

1. Hydrochloric acid
2. กรดซัลฟูริกเข้มข้น
3. กรดบอริก 2%
4. โซเดียมไฮดรอกไซด์ 30%
5. catalyst
6. Mixed indicator
7. Anhydrous ether
8. เอนไซม์เซลลูเลส (celluclast – 1.5 L ของบริษัท NOVO)
9. เอนไซม์เซลลูเลส (Cellubrix – L ของบริษัท NOVO)
10. เอนไซม์โปรติเอส (Allalase Food Gradeของบริษัท NOVO)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 อุปกรณ์

1. เครื่องบด
2. เครื่องสกัดไขมัน
3. บีกเกอร์
4. Volumetric flask
5. Aluminium can
6. Erlenmeyer flask
7. ปีเปต
8. ช้อนตักสาร
9. Porcelain dish
10. Thimble
11. ตู้อบร้อน
12. ชุดไตเตรท
13. กรวยกรอง
14. Aluminum can
15. Condenser
17. เครื่องสกัดโปรตีน
18. Hot plate
19. Desicator
20. Kjeldahl flask
21. Boiling chips
22. กระดาษวัด pH
23. ขวดเก็บสารเคมี
24. Tong
25. หลอดหยด
26. ครอบดวง
27. แท่งแก้ว
28. Extraction tube
29. Water bath

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 ขั้นตอนและวิธีการทดลอง

การวางแผนการทดลองเป็นการทดลองแบบ Factorial โดยมีปัจจัยในการศึกษาคือ ระยะเวลาการสกัดของเอนไซม์ การต้มและไม่ต้มข้าว การสกัดและไม่สกัดไขมัน และชนิดของเอนไซม์ที่ใช้ ซึ่งมีการทดลองดังต่อไปนี้

1. ศึกษาผลของการสกัด ไขมันที่ผิวของข้าวเพื่อหาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสกัดเพื่อเตรียมตัวอย่างโดยมีขั้นตอนการทดลองดังนี้
 - 1.1 นำข้าวมา 50 กรัม และเอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 150 มิลลิลิตร ใส่ใน flask 500 มิลลิลิตร
 - 1.2 นำไปเขย่าด้วยเครื่องเขย่า ที่ความเร็ว 150 รอบต่อนาที ที่เวลา 3, 4, 5, 6, 8, 10 และ 12 ชั่วโมง
 - 1.3 นำไปอบให้แห้งในตู้อบที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 15 นาที
 - 1.4 นำไปวิเคราะห์หาปริมาณ ไขมันด้วยวิธี soxhled method

เตรียมตัวอย่างที่สกัด ไขมันในช่วงเวลาที่ศึกษาว่ามีความเหมาะสม เพื่อใช้ในการทดลองขั้นต่อไป
2. ศึกษาประสิทธิภาพรวมของเอนไซม์ในการย่อยข้าวกล้องที่ไม่ได้สกัดไขมันที่ผิวออกโดยมีขั้นตอนการทดลองดังแสดงในแผนภาพที่ 7
 - 2.1. เตรียมตัวอย่างข้าวกล้องจำนวน 3 ชุด โดยใช้ปริมาณข้าวกล้อง 100 กรัมและเติมน้ำ 300 มิลลิลิตร
 - 2.2. นำตัวอย่างที่เตรียมไว้จากข้อ 2.1 เติมเอนไซม์ โดยชุดที่หนึ่งไม่เติมเอนไซม์ ส่วนอีก 2 ชุดเติมเอนไซม์ คือ Celluclast , Cellubrix , Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast โดยชุดแรกจะเติมเอนไซม์พร้อมกับข้าวเลยก่อนนำไปบ่ม ส่วนชุดหลังจะนำข้าวไปต้มให้เดือดแล้วจึงจับเวลา 5 นาทีก่อนจึงเติมเอนไซม์ลงไป ปริมาณเอนไซม์ที่ใช้ 0.2 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักข้าว
 - 2.3. นำตัวอย่างที่เตรียมไว้ทั้งหมดไปให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส โดยใช้ water bath ใช้เวลา 24 , 48 และ 72 ชั่วโมง ในระหว่างการย่อยต้องมีการคนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เอนไซม์กระจายตัวอย่างทั่วถึง ทำให้การทำงานของเอนไซม์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
 - 2.4. นำตัวอย่างที่ได้มากรองผ่านตะแกรงขนาด 40 mesh
 - 2.5. นำตัวอย่างจนเดือดแล้วจับเวลา 5 นาที
 - 2.5. หาปริมาณของแข็งทั้งหมด (Total solid)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6. หาปริมาณโปรตีนโดยวิธี Biuret Method

2.7. หาปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดโดยวิธี Total sugar

2.8. หาปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำทั้งหมด (Total soluble solid)

3. ศึกษาประสิทธิภาพของเอนไซม์ในการย่อยข้าวกล้องที่สกัดไขมันที่ผิวออกโดยมีขั้นตอนการทดลองดังแสดงในแผนภาพที่ 8

3.1 เตรียมตัวอย่าง (เหมือนข้อ 2.1) แต่ใช้ข้าวกล้องที่สกัดไขมันที่ผิวออกแล้ว

3.2 นำตัวอย่างที่ได้จากข้อ 3.1 เติมเอนไซม์ โดยที่ชุดหนึ่งไม่เติม ส่วนอีก 2 ชุด เติมเอนไซม์ เหมือนข้อ 2.1

3.3 นำตัวอย่างที่ได้ไปบ่มที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส โดยใช้ water bath โดยใช้ เวลา 6 , 12 และ 18 ชั่วโมง ในระหว่างการย่อยต้องมีกรคนเป็นระยะๆ เพื่อให้เอนไซม์กระจายตัวอย่างทั่วถึง ทำให้การทำงานของเอนไซม์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3.4 นำตัวอย่างที่ได้มากรองผ่านตะแกรงขนาด 40 mesh

3.5 นำไปต้มจนเดือด แล้วจับเวลา 5 นาที

3.5 หาปริมาณของแข็งทั้งหมด (Total solid)

3.6. หาปริมาณโปรตีนโดยวิธี Biuret Method

3.7 หาปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดโดยวิธี Total sugar

3.8 หาปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำทั้งหมด (Total soluble solid)

4. ศึกษาคุณสมบัติของน้ำข้าวกล้อง

4.1 โดยนำผลการทดลองที่ให้ผลการวิเคราะห์ขั้นต้นที่ดีที่สุดมาทดลองทำการผลิต น้ำสกัดข้าวกล้อง ซึ่งจะเพิ่มขนาดการทดลองขึ้นโดยใช้ข้าว 500 กรัม เติมน้ำ 1500 มิลลิลิตร

4.2 การวิเคราะห์คุณภาพอาหาร (Proximate Analysis) ใช้วิธีการวิเคราะห์ตาม AOAC 1995

4.2.1 หาปริมาณของแข็งทั้งหมด (AOAC 1995)

4.2.2 หาปริมาณโปรตีน (AOAC 1995)

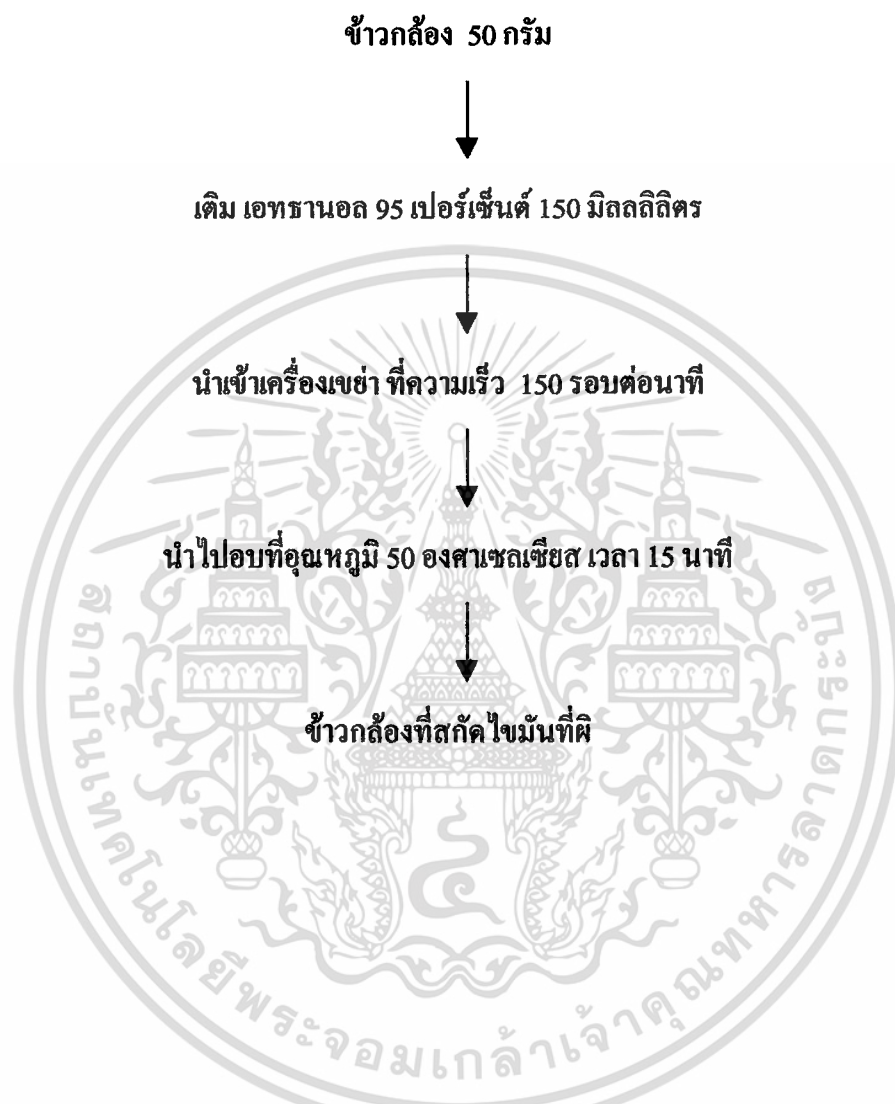
4.2.3 หาปริมาณไขมัน (AOAC 1995)

4.2.4 หาปริมาณเถ้า (AOAC 1995)

4.2.5 หาปริมาณไฟเบอร์ (AOAC 1995)

4.2.6 หาปริมาณคาร์โบไฮเดรต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6 แสดงการสกัด ไขมันที่ผิวของข้าวกล้องโดยใช้เอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการทดลองหาประสิทธิภาพของเอนไซม์ในการย่อยข้าวกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการทดลองหาประสิทธิภาพของเอนไซม์ในการย่อยข้าวกล้องที่แยกไขมันที่ผิวออกบางส่วน

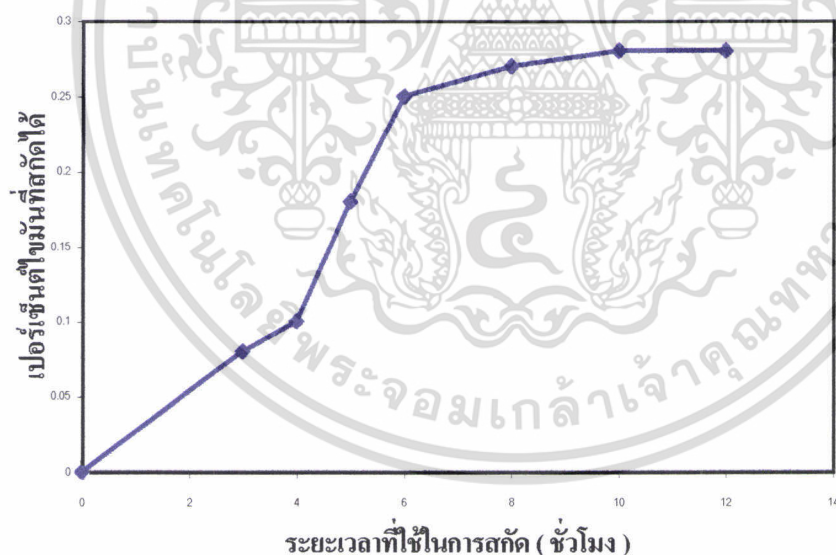
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการทดลองและวิจารณ์ผลการทดลอง

4.1 ผลการวิเคราะห์หาปริมาณไขมันในข้าวกล้องที่สกัดไขมันที่ผิวออก ด้วยเอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์ ที่ระยะเวลาต่าง ๆ กัน

จากการนำข้าวกล้องมาสกัดไขมันที่ผิวออก โดยใช้เอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์ด้วยเครื่องเขย่าความเร็ว 150 รอบต่อนาที ที่ระยะเวลา 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12 ชั่วโมงโดยใช้ข้าว 50 กรัมต่อเอทานอล 150 มิลลิลิตร แล้วนำไปวิเคราะห์หาปริมาณไขมันที่สกัดได้ โดยใช้เครื่อง soxhlet ผลการทดลองดังแสดงในภาพที่ 8

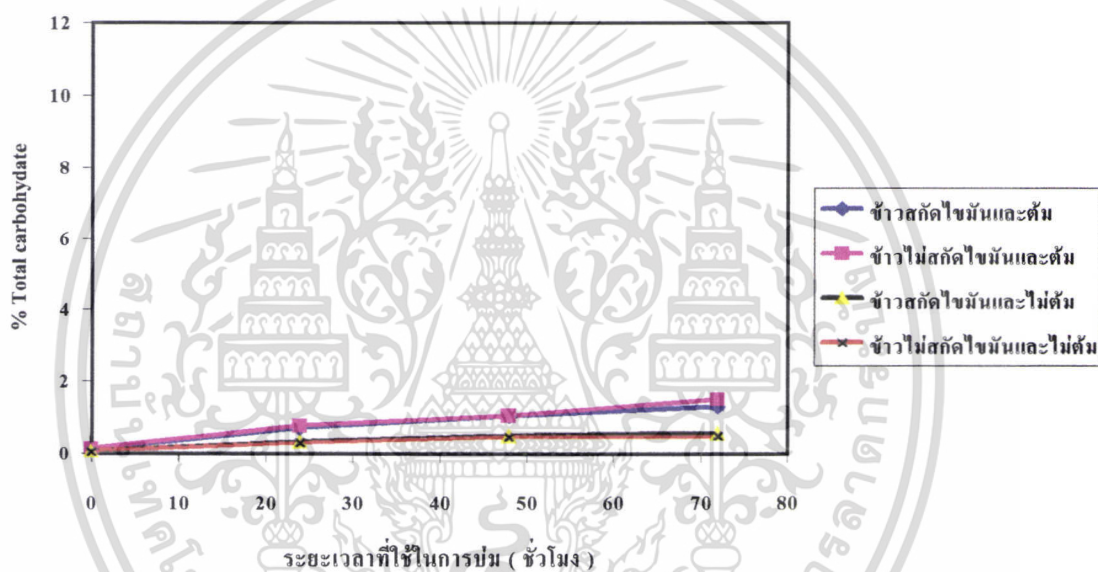

ภาพที่ 9 กราฟแสดงการสกัด ไขมันที่ผิวข้าวกล้องโดยใช้เอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์ โดยใช้ข้าวกล้อง 50 กรัมต่อเอทานอล 150 มิลลิลิตร

จากการวิเคราะห์หาปริมาณไขมันที่สกัดได้จากข้าวกล้องที่เวลาต่าง ๆ พบว่าปริมาณไขมันที่สกัดได้จะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลา และคงที่ที่เวลา 10 ชั่วโมง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

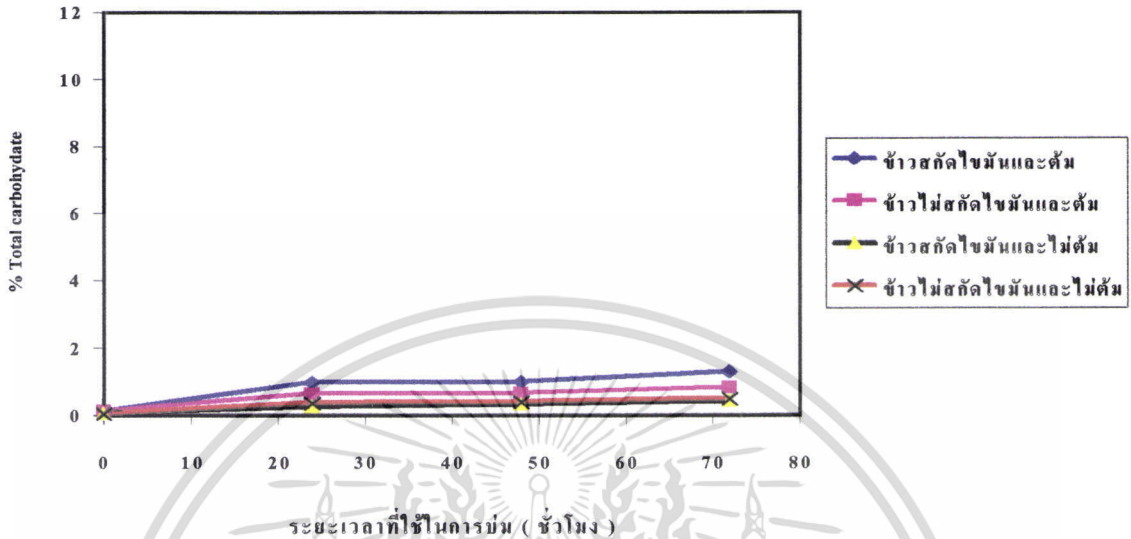
4.2 ผลการวิเคราะห์ปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดในน้ำสกัดข้าวกล้อง

จากการใช้เอนไซม์ Celluclast Cellubrix Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ย่อยข้าวกล้องที่เวลา 24 , 48 , 72 ชั่วโมง โดยผ่านการเตรียมด้วยวิธีการต่าง ๆ คือ ข้าวสกัดไขมันและคัม ข้าวไม่สกัดไขมันและคัม ข้าวสกัดไขมันและไม่คัม ข้าวไม่สกัดไขมันและไม่คัม ผลการทดลองดังแสดงในภาพที่ 10 , 11 12 และ 13

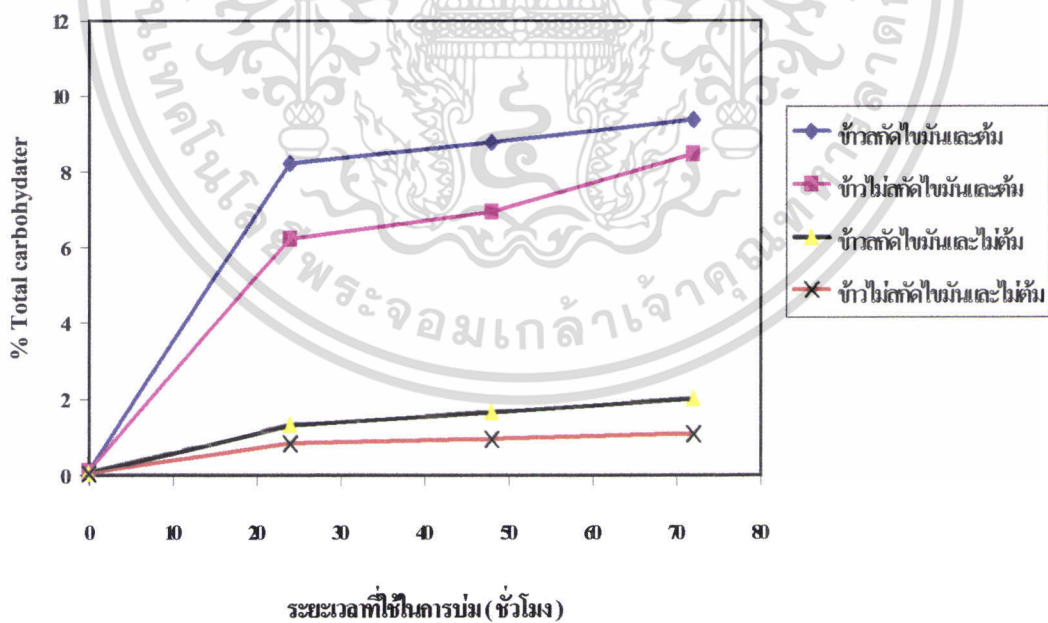

ภาพที่ 10 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์คาร์โบไฮเดรตทั้งหมด ที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

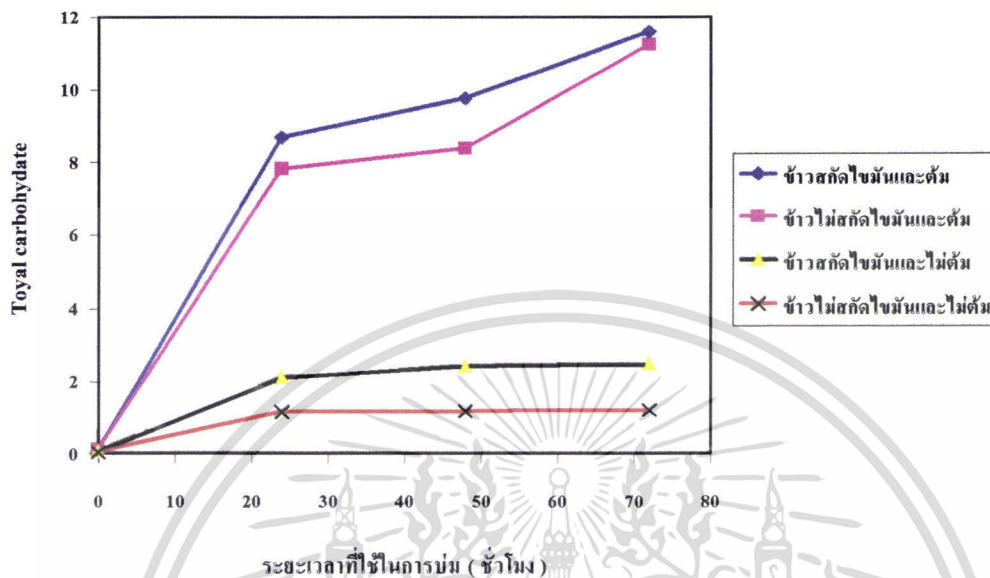

ภาพที่ 11 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์คาร์โบไฮเดรตทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Cellubrix ย่อยข้าวกล้อง

ภาพที่ 12 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์คาร์โบไฮเดรตทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ย่อยข้าวกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

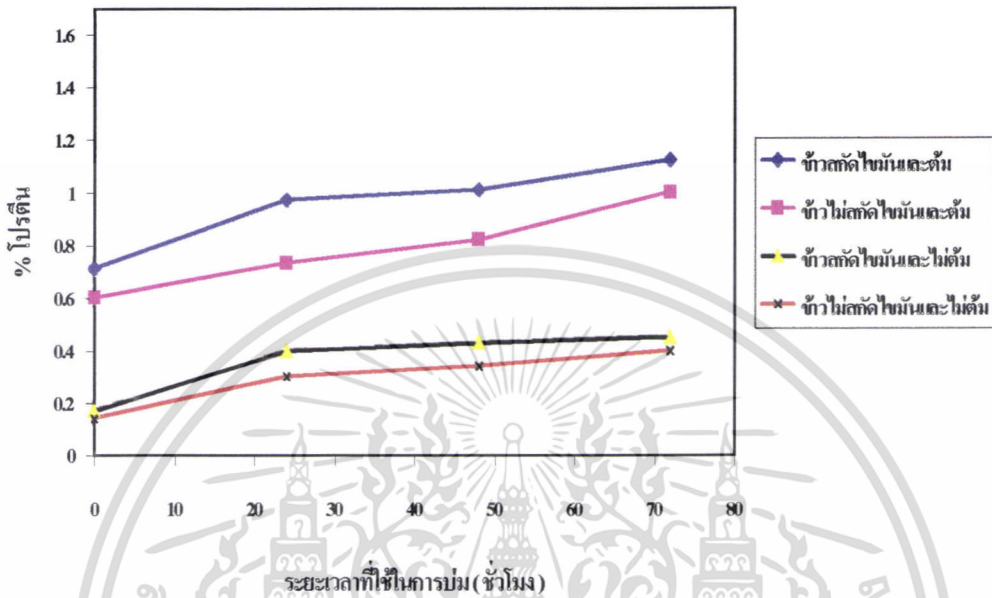
ภาพที่ 13 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์คาร์โบไฮเดรตทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง

จากการวิเคราะห์ปริมาณคาร์โบไฮเดรตในน้ำสกัดข้าวกล้อง พบว่าการใช้เอนไซม์ Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast มีผลในการเพิ่มปริมาณคาร์โบไฮเดรตมากกว่า Celluclast และ Cellubrix ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน โดยการเตรียมตัวอย่างด้วยการต้มจะให้ปริมาณคาร์โบไฮเดรตสูงกว่าไม่ต้มในการใช้เอนไซม์ทุกชนิด ส่วนการสกัดไขมันจะมีผลต่อประสิทธิภาพของการสกัดคาร์โบไฮเดรตของ Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast โดยจะมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % ดังตารางที่ 3 อาจกล่าวได้ว่าไขมันมีผลต่อการทำปฏิกิริยาของเอนไซม์ในกลุ่มโปรติเอสแต่ไม่มีผลกับเอนไซม์ในกลุ่มเซลลูเลส

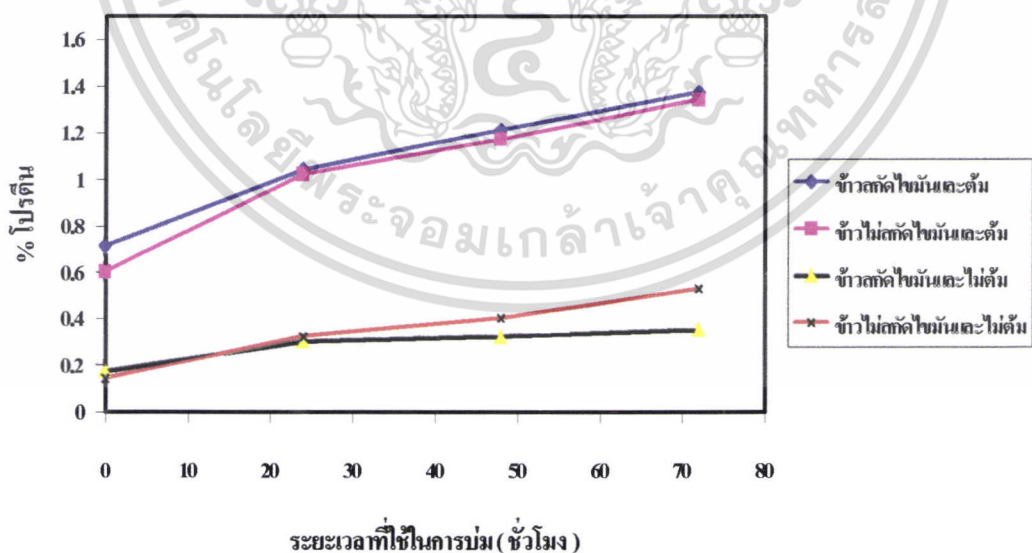
4.3 ผลการวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนในน้ำสกัดข้าวกล้อง

จากการใช้เอนไซม์ Celluclast Cellubrix Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ย่อยข้าวกล้องที่เวลา 24 , 48 , 72 ชั่วโมง โดยผ่านการเตรียมด้วยวิธีการต่าง ๆ คือ ข้าวสกลไขมันและ

ดัม ข้าวไม่สกัดไขมันและดัม ข้าวสกัดไขมันและไม่มีดัม ข้าวไม่สกัดไขมันและไม่มีดัม ผลการทดลอง
 ดังแสดงในภาพที่ 14 , 15 , 16 และ 17

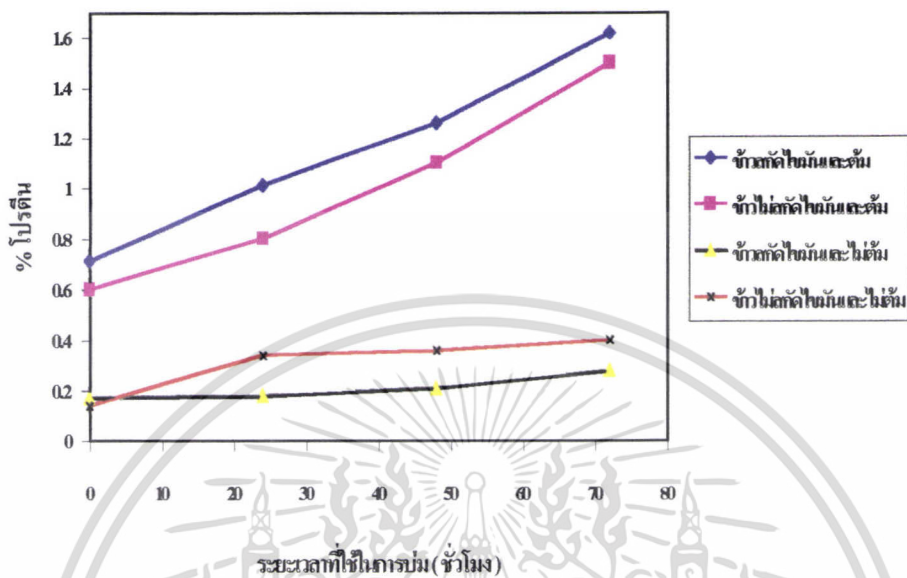

ภาพที่ 14 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์โปรตีนที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง

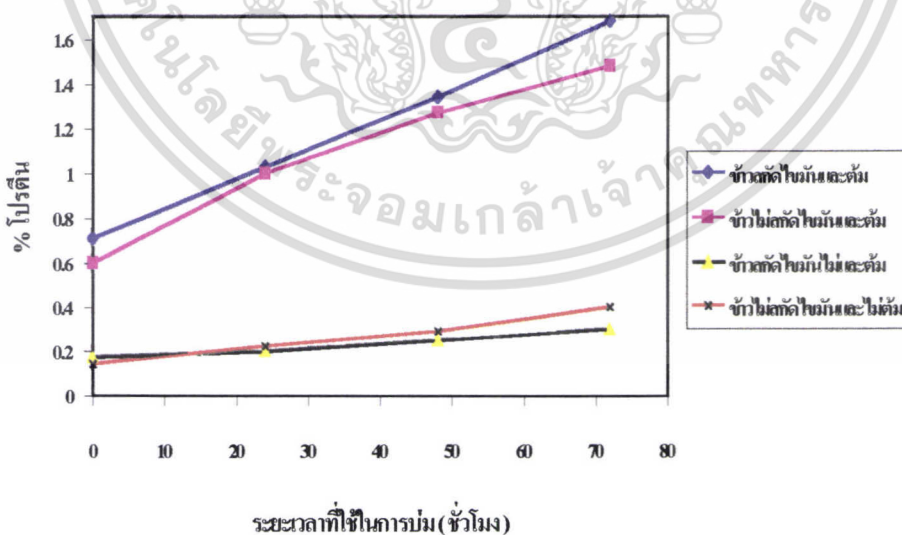

ภาพที่ 15 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์โปรตีนที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Cellubrix ย่อยข้าวกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 16 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์โปรตีนที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ย่อยข้าวกล้อง

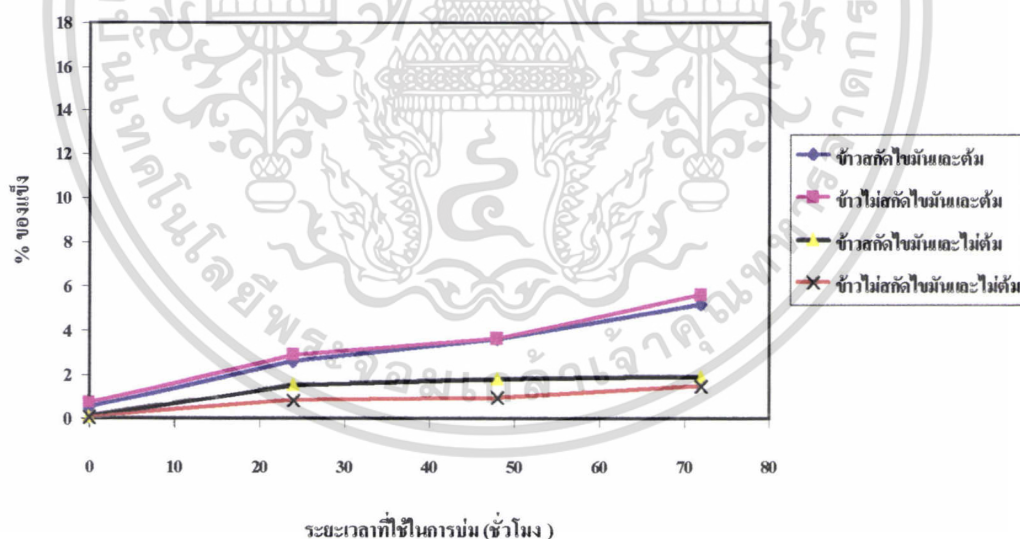
ภาพที่ 17 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์โปรตีนที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase และ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนในน้ำสกัดข้าวกล้อง พบว่าการใช้เอนไซม์มีผลต่อการเพิ่มปริมาณโปรตีนเพียงเล็กน้อย โดย Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast มีผลในการเพิ่มปริมาณโปรตีนมากกว่า Celluclast และ Cellubrix ที่ช่วงระยะเวลาเดียวกัน การใช้ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ที่ระยะเวลา 72 ชั่วโมง ในข้าวกล้องที่สกัดไขมันและคัม มีผลในการเพิ่มปริมาณโปรตีนมากที่สุด และมีความแตกต่างจากการใช้เอนไซม์ชนิดอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังตารางที่ 3 สันนิษฐานได้ว่า ชั้นไขมันหุ้มชั้นของโปรตีนอยู่ถ้าไม่สกัดไขมัน เอนไซม์จะทำปฏิกิริยาได้น้อย

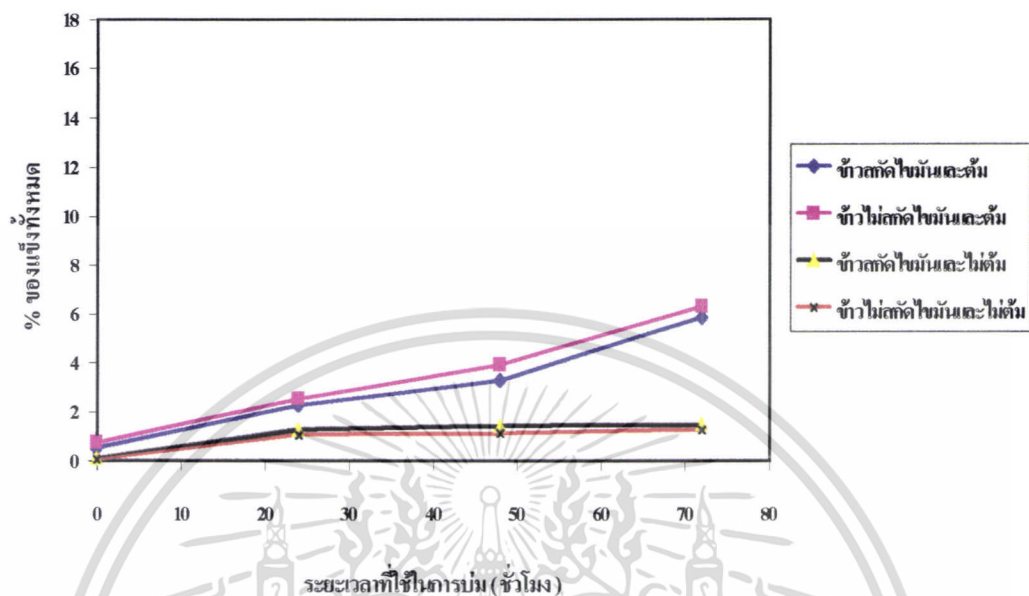
4.4 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของแข็งทั้งหมดในน้ำสกัดข้าวกล้อง

จากการใช้เอนไซม์ Celluclast Cellubrix Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ย่อยข้าวกล้องที่เวลา 24 , 48 , 72 ชั่วโมง โดยผ่านการเตรียมด้วยวิธีการต่าง ๆ คือ ข้าวสกัดไขมันและคัม ข้าวไม่สกัดไขมันและคัม ข้าวสกัดไขมันและคัม ข้าวไม่สกัดไขมันและคัม ผลการทดลองดังแสดงในภาพที่ 18 , 19 , 20 และ 21

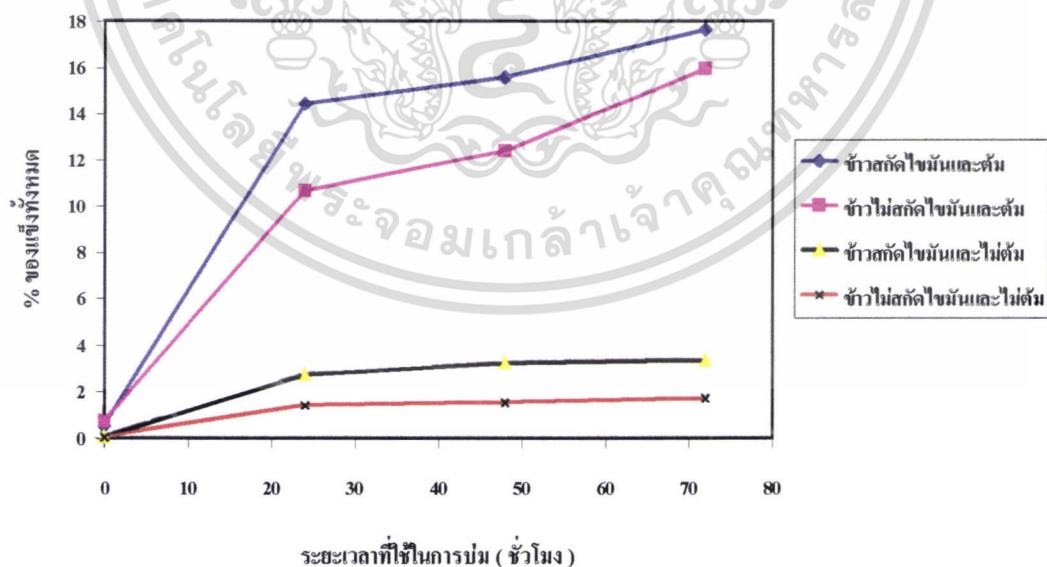

ภาพที่ 18 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

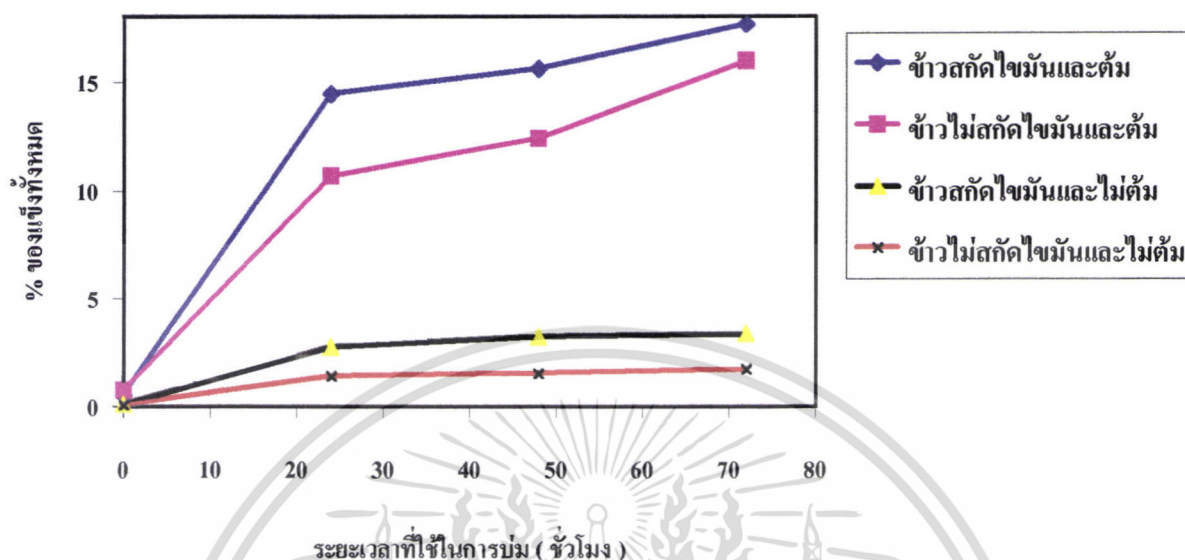

ภาพที่ 19 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Cellubrix ย่อยข้าวกล้อง

ภาพที่ 20 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ย่อยข้าวกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

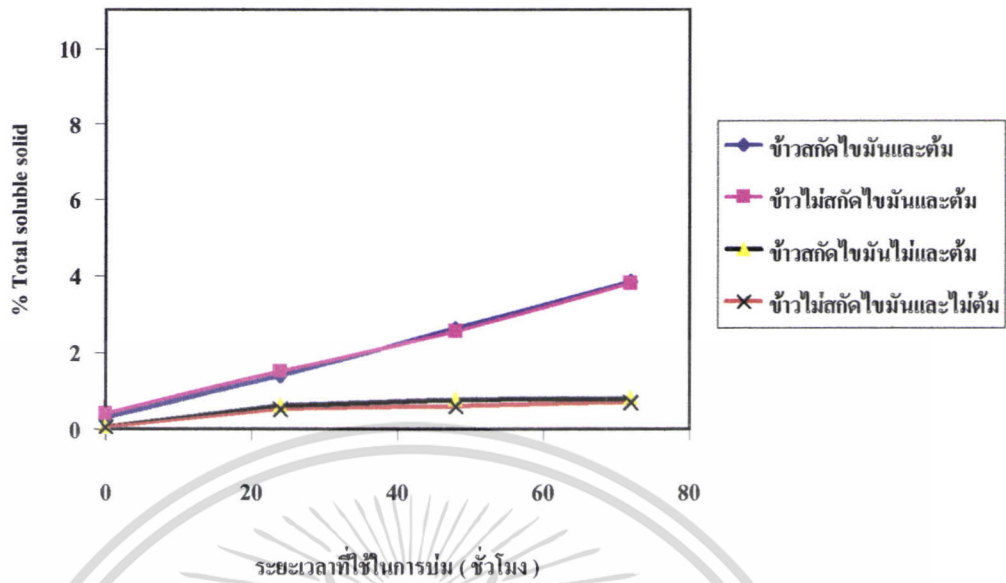
ภาพที่ 21 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase และ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง

จากการวิเคราะห์ปริมาณของแข็งทั้งหมดในน้ำสกัดข้าวกล้อง พบว่าการใช้เอนไซม์มีผลต่อการเพิ่มปริมาณของแข็งทั้งหมด โดย Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast มีผลในการเพิ่มปริมาณของแข็งทั้งหมดมากกว่า Celluclast และ Cellubrix ที่ช่วงระยะเวลาเดียวกัน การใช้ Alcalase ร่วมกับ Celluclast บ่มที่ระยะเวลา 72 ชั่วโมงที่ ในข้าวที่สกัดไขมันและคัม นั้นแตกต่างจากการใช้เอนไซม์ชนิดอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังตารางที่ 3 อาจกล่าวได้ว่าถ้าที่ผิวข้าวมีไขมันการที่เอนไซม์จะเข้าไปย่อยก็จะช้าลงหรือย่อยได้น้อยลงเพราะเอนไซม์ที่ใช้เป็นเอนไซม์ในกลุ่มของ Hydrolysis คือจะทำปฏิกิริยาในสภาวะที่มีน้ำ

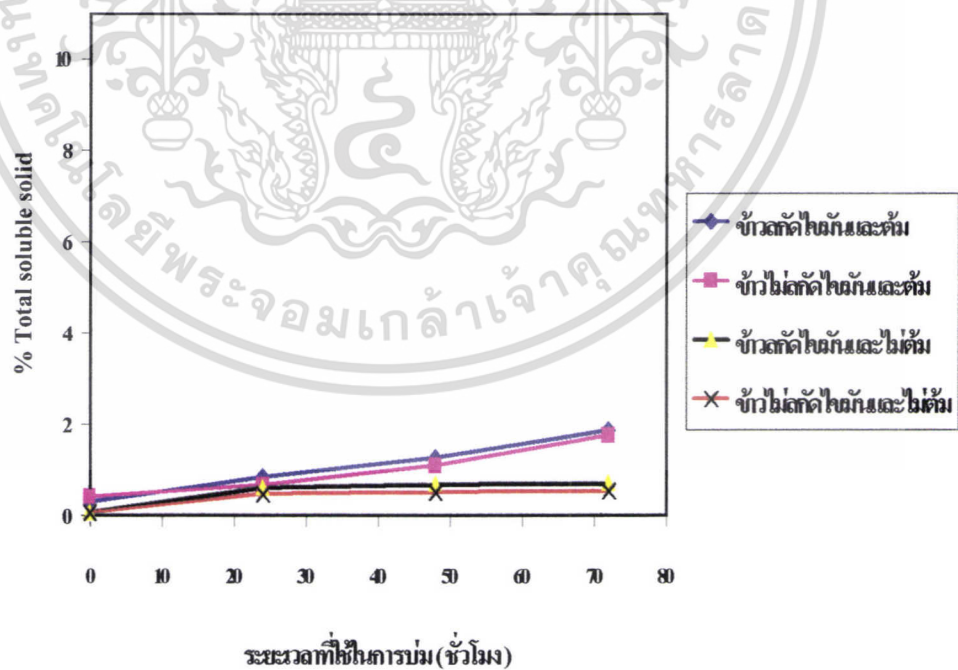
4.5 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำทั้งหมดของน้ำสกัดข้าวกล้อง

จากการใช้เอนไซม์ Celluclast Cellubrix Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ย่อยข้าวกล้องที่เวลา 24 , 48 , 72 ชั่วโมง โดยผ่านการเตรียมด้วยวิธีการต่าง ๆ คือ ข้าวสกัดไขมันและคัม ข้าวไม่สกัดไขมันและคัม ข้าวสกัดไขมันและไม่คัม ข้าวไม่สกัดไขมันและไม่คัม ผลการทดลอง ดังแสดงในภาพที่ 22 , 23 , 24 และ 25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

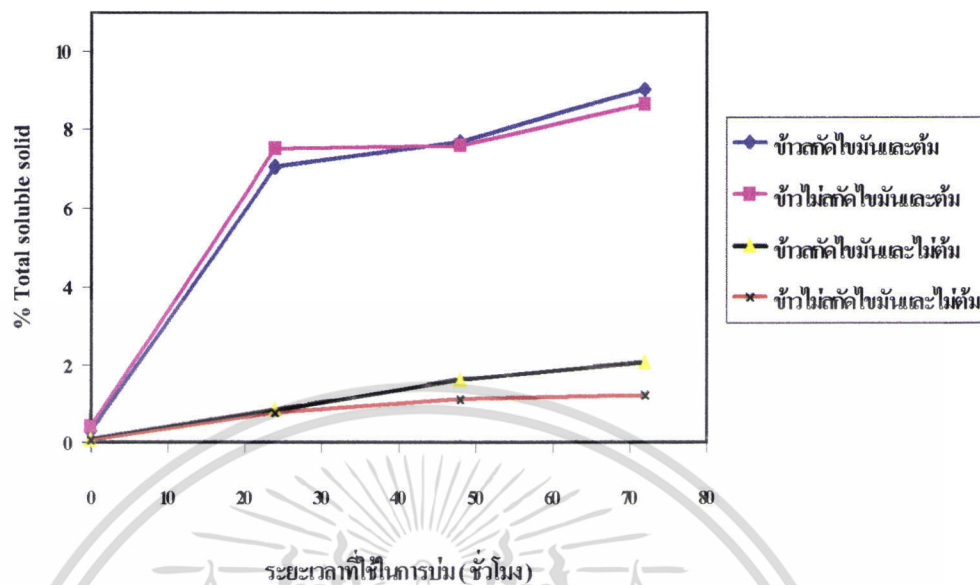

ภาพที่ 22 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งที่ละลายได้ในน้ำทั้งหมดโดยใช้เอนไซม์ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง

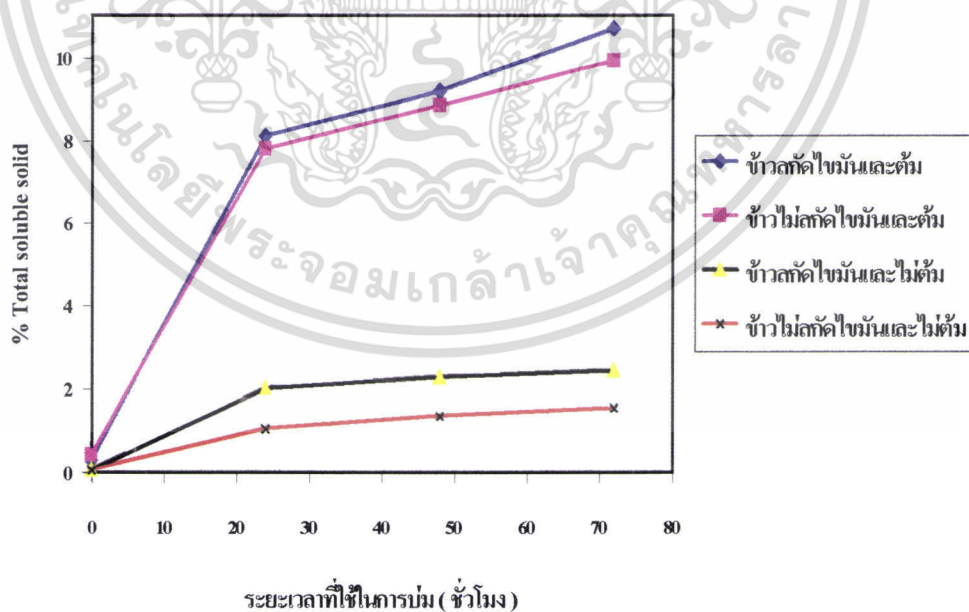

ภาพที่ 23 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งที่ละลายได้ในน้ำทั้งหมดโดยใช้เอนไซม์ Cellubrix ย่อยข้าวกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 24 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งที่ละลายได้ในน้ำทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase ย่อยข้าวกล้อง

ภาพที่ 25 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของแข็งที่ละลายได้ในน้ำทั้งหมดที่ได้จากการใช้เอนไซม์ Alcalase และ Celluclast ย่อยข้าวกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติของน้ำสกัดข้าวกล้องที่เวลา 72 ชั่วโมงโดยการย่อยข้าวกล้องด้วยเอนไซม์และวิธีการเตรียมตัวอย่างชนิดต่าง ๆ โดยวิธี Duncan ' s Multiple Range Test

น้ำสกัดข้าวกล้อง	% คาร์โบไฮเดรต	% โปรตีน	% ของแข็งทั้งหมด	% ของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้
ไม่เติมเอนไซม์ สกัดไขมันและคัม	0.09 ^a	0.71 ^e	0.50 ^{ab}	0.28 ^{ab}
ไม่เติมเอนไซม์ สกัดไขมันและไม่คัม	0.05 ^a	0.17 ^{ab}	0.08 ^a	0.06 ^a
ไม่เติมเอนไซม์ ไม่สกัดไขมันและคัม	0.11 ^a	0.60 ^{fb}	0.71 ^{bc}	0.39 ^b
ไม่เติมเอนไซม์ ไม่สกัดไขมันและไม่คัม	0.04 ^a	0.14 ^a	0.06 ^a	0.06 ^a
เติม Celluclast สกัดไขมันและคัม	1.27 ^{de}	1.12 ^h	5.16 ^h	3.84 ⁱ
เติม Celluclast สกัดไขมันและไม่คัม	0.54 ^b	0.45 ^{def}	1.90 ^{ef}	0.80 ^c
เติม Celluclast ไม่สกัดไขมันและคัม	1.47 ^o	1.00 ^h	5.56 ^{hi}	3.79 ⁱ
เติม Celluclast ไม่สกัดไขมันและไม่คัม	0.48 ^b	0.40 ^{cd}	1.48 ^{de}	0.69 ^c
เติม Cellubrix สกัดไขมันและคัม	1.28 ^{de}	1.37 ^{ij}	5.85 ^{ij}	1.86 ^{fb}
เติม Cellubrix สกัดไขมันและไม่คัม	0.42 ^b	0.35 ^{cd}	1.48 ^{de}	0.71 ^c
เติม Cellubrix ไม่สกัดไขมันและคัม	0.81 ^c	1.34 ⁱ	6.30 ^j	1.74 ^{ef}
เติม Cellubrix ไม่สกัดไขมันและไม่คัม	0.49 ^b	0.53 ^{ef}	1.25 ^{cd}	1.10 ^{bc}
เติม Alcalase สกัดไขมันและคัม	9.36 ⁱ	1.62 ^{hi}	17.22 ^l	9.00 ^k
เติม Alcalase สกัดไขมันและไม่คัม	2.01 ^f	0.28 ^{abc}	2.40 ^f	2.07 ^b
เติม Alcalase ไม่สกัดไขมันและคัม	8.46 ^h	1.50 ^{jk}	15.54 ^k	8.61 ^j
เติม Alcalase ไม่สกัดไขมันและไม่คัม	1.10 ^d	0.40 ^{cd}	1.69 ^{de}	1.22 ^d
เติม Alcalase ร่วมกับ Celluclast สกัดไขมันและคัม	11.57 ^k	1.68 ^l	17.62 ^l	10.7 ^m
เติม Alcalase ร่วมกับ Celluclast สกัดไขมันและไม่คัม	2.49 ^b	0.30 ^{bcd}	3.35 ^b	2.43 ^h
เติม Alcalase ร่วมกับ Celluclast ไม่สกัดไขมันและคัม	11.22 ^j	1.48 ^{ijk}	15.93 ^k	9.92 ^l
เติม Alcalase ร่วมกับ Celluclast ไม่สกัดไขมันและไม่คัม	1.22 ^d	0.41 ^{cd}	1.72 ^{de}	1.54 ^e

หมายเหตุ ตัวอักษรในแนวตั้งแสดงความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการวิเคราะห์ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ในน้ำสกัดข้าวกล้อง พบว่าการใช้เอนไซม์มีผลต่อการเพิ่มปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ในน้ำ โดย Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast มีผลในการเพิ่มปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ในน้ำมากกว่า Celluclast และ Cellubrix ที่ช่วงระยะเวลาเดียวกัน โดยการใช้ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ร้อยละ 0.2 บมที่ระยะเวลา 72 ชั่วโมง ในข้าวที่สกัดไขมันและคัมมันต์แตกต่างจากการใช้เอนไซม์และการเตรียมตัวอย่างชนิดอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังตารางที่ 3 จากการทดลองเห็นได้ว่าเอนไซม์ทั้งสองกลุ่มคือ Celluase และ Protease ส่งเสริมการทำงานซึ่งกันและกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง

5.1 สรุปผลการทดลอง

5.1.1 การศึกษาการย่อยข้าวด้วยเอนไซม์ พบว่าการใช้เอนไซม์ Celluclast Cellubrix Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast จะช่วยให้แป้งสาคั่ววกล้อมีปริมาณสารอาหารเพิ่มขึ้น โดยการใช้เอนไซม์ Alcalase ร่วมกับ Celluclast ที่เตรียมด้วยการต้มและการสกัดไขมันจะมีประสิทธิภาพในการสกัดสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้เอนไซม์เพียงชนิดเดียวที่เตรียมด้วยวิธีการต่าง ๆ

5.1.2 การเตรียมข้าวกล้องด้วยการต้มสามารถสกัดสารอาหารได้ดีกว่าข้าวที่ไม่ต้ม เนื่องจากการต้มทำให้โครงสร้างของข้าวเกิดการเปลี่ยนแปลงทำให้สามารถสกัดสารอาหารได้ในปริมาณสูง การสกัดไขมันนั้นไม่มีผลต่อการใช้เอนไซม์ Celluclast และ Cellubrix แต่จะมีผลต่อการใช้เอนไซม์ Alcalase และ Alcalase ร่วมกับ Celluclast โดยการสกัดไขมันจะให้ปริมาณสารอาหารมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับข้าว ไม่สกัดไขมันพบว่ามีค่าความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % เนื่องจากชั้นของ aleurone layer ซึ่งมีโปรตีนอยู่นั้นอยู่ถัดจากชั้น seed coat ซึ่งมีปริมาณไขมันสูงทำให้เอนไซม์ในกลุ่มโปรติเอสไม่สามารถเข้าทำปฏิกิริยาได้อย่างสมบูรณ์ ส่วนเอนไซม์ในกลุ่ม Cellulase นั้นจะทำการย่อยสลายในส่วนของ pericarp ด้านนอกซึ่งประกอบด้วย เซลลูโลสและ เฮมิเซลลูโลส ปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการทดสอบนั้นมีผลคือ ในด้านปริมาณของแข็งทั้งหมดพบว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน ระหว่างการต้มและไม่ต้มข้าวกับการสกัดไขมันและไม่สกัดไขมัน ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังตารางภาคผนวก ข3 ด้านปริมาณโปรตีนพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการสกัดและไม่สกัด ไขมันกับช่วงเวลาการบ่ม ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และ ความสัมพันธ์ระหว่างการต้มกับไม่ต้มข้าวกับการเติมเอนไซม์กับชนิดต่างๆพบว่ามีค่าความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังตารางภาคผนวก ข2 ด้านคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการต้มและไม่ต้มข้าวกับการสกัดและไม่สกัด ไขมัน ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความสัมพันธ์ระหว่างการต้มและไม่ต้มข้าวกับการเติมเอนไซม์ชนิดต่างๆ ที่ช่วงเวลาต่างๆ กัน พบว่ามีค่าความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังตารางภาคผนวก ข1 ด้านปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ทั้งหมด พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการต้มและไม่ต้มข้าว การสกัดและไม่สกัด ไขมันที่ช่วงเวลาต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังตารางภาคผนวก ข4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์โดยวิธี factorial มีข้อเสีย คือ ไม่สามารถที่จะวิเคราะห์ปัจจัยแต่ละปัจจัยได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากมีปัจจัยหลายปัจจัยและระดับของปัจจัยหลายระดับจะทำให้เกิดความแปรปรวน ทำให้การวิเคราะห์ผลทางสถิติและการสรุปผลยุ่งยาก เพราะฉะนั้นในการทดลองควรแบ่งการทดลองออกเป็นหลาย ๆ การทดลอง ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ผลทางสถิติถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

5.1.3 การประเมินคุณภาพของน้ำสกัดข้าวกล้องโดยการวิเคราะห์ Proximate analysis พบว่ามีปริมาณโปรตีน ไขมัน เถ้า ใยอาหาร คาร์โบไฮเดรต และความชื้นเท่ากับ 0.82 , 0 , 0.22 , 0.30 , 15.07 และ 82.40 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำสกัดข้าวกล้องที่ไม่เติมเอนไซม์ พบว่ามีปริมาณสารอาหารเพิ่มขึ้นยกเว้นปริมาณไขมัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 การที่จะคัดเลือกเอนไซม์แต่ละชนิดจะต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นร่วมด้วย เช่น ราคาของเอนไซม์ แหล่งที่ผลิตหรือจำหน่ายเอนไซม์ และความจำเป็นของเอนไซม์ต่อวัตถุประสงค์ เป็นต้น

5.2.2 ข้าวกล้องที่ใช้เป็นวัตถุดิบควรได้จากแหล่งที่ผลิตที่มีคุณภาพ

5.2.3 ควรมีการปรับปรุงผลิตภัณฑ์น้ำสกัดข้าวกล้องที่ได้จากการย่อยของเอนไซม์ ให้มีสี กลิ่น รสชาติ และเนื้อสัมผัสที่ดี

5.2.4 ควรมีการศึกษาถึงการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำสกัดข้าวกล้องให้สามารถเก็บไว้ได้นาน

เอกสารอ้างอิง

ปราณี อำนประื่อง . 2535 . เอนไซม์ทางอาหารตอนที่ 1. ภาควิชาเทคโนโลยีทางอาหาร คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , กรุงเทพฯ ฯ.

วุฒิชัย นาครักษา . 2535 . เทคโนโลยีรัฐพืช . ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตรคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ. 198 หน้า.

วรรณัท สุภพิพัฒน์, ทศนีย์ โล่ห์หนู, วรรรณี ชัยรัตน์ นฤมล ตราชู และ เอกชัย อินตะวงส์ . 1999 . ข้อเท็จจริง - จริง เรื่องชีวิต . Thai Journal of Parenteral Nutrition . 10(1):2-9

คณาจารย์ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร . 2539. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร . คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ. 504 หน้า.

สายสนม ประดิษฐดวง . 2541 . อาหารป้องกันโรค : ข้าวกล้องและรำข้าว . วารสาร อุตสาหกรรมเกษตร ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 . พฤษภาคม – สิงหาคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 38 –41.

A.O.A.C. 1995. Association of official Analytical Chemists. 16th ed. Arling, Virginia : Association of official Chemists. inc

Champagne, E.T. and Hron, R.J. and Abraham. 1991. Stabilizing Brown Rice Product by Aqueous ethanol Extraction. Cereal Chem. 68(3):267-271

Datta, S.K. de. 1981. Principles and Practices of Rice Production. John Wiley and Son , Inc. New York, USA. 618 P.

Hyung – Joo – Suh , Soo – Hyun – Chung , Young – Soon – Kim , Jae – Hoon – Hong , Hyo – Ku – Lee 1997. Characteristics of malt prepared with covered barley , naked barley and wheat. Journal-of-The korean-society-of-Food science-and- Nutrition : 26 (3) 417 – 421.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Lee – GM , Chun – CS , Shin – MH , Hong –JH , Kwon – TW 1996. Optimum conditions of retort processing for shikhae , non alcoholic rice beverge. Institute of Food Technologists annual meeting : book of abstracts , p. 55 – 56 ISSN 1082 –1236.

M F Chaplin and J F Kenady. 1986. Carbohydrate analysis partical approach . Irlpress oxford washington DC.

Pomeranz, Y. And Ory, R.L. 1982 . Rice Processing and Utilization. In I.A. Wolff. Ed. Handbook of processing in Agriculture, Vol II Part I, Plant Products. CRC Press, Boca Raton, Fla. 139p.

Robert Eisenthal and Michael Denser. 1991. Enzyme Assays A partical Approach Department of Biochemistry . University of bath. BA₂ 7AY. Ck , 351 p

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

ตารางภาคผนวก ก1 แสดงปริมาณไขมันที่สกัดออกจากข้าวกล้อง (ร้อยละ โดยน้ำหนักแห้ง)

ระยะเวลาที่สกัด (ชั่วโมง)	0	3	4	5	6	8	10	12
ปริมาณ (ร้อยละ)	0	0.08	0.1	0.18	0.25	0.27	0.28	0.28

ตารางภาคผนวก ก2 การวิเคราะห์ปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดในน้ำสกัดข้าวกล้อง (เปอร์เซ็นต์ต่อปริมาตร)

เอนไซม์	ระยะเวลา การบ่ม (ชั่วโมง)	สกัด ไขมัน และ คีม	ไม่สกัด ไขมัน และ คีม	สกัด ไขมัน และ ไม่คีม	ไม่สกัด ไขมัน และ ไม่คีม
ไม่เติมเอนไซม์	0	0.09	0.11	0.05	0.04
Celluclast	24	0.69	0.75	0.32	0.30
	48	1.02	1.02	0.48	0.45
	72	1.27	1.47	0.54	0.48
Cellubrix	24	0.97	0.62	0.25	0.35
	48	0.99	0.64	0.33	0.39
	72	1.28	0.81	0.42	0.49
Alcalase	24	8.21	6.21	1.32	0.84
	48	8.77	6.92	1.65	0.96
	72	9.36	8.46	2.01	1.10
Alcalase ร่วมกับ Celluclast	24	8.66	7.80	2.11	1.15
	48	9.74	8.36	2.40	1.18
	72	11.57	11.22	2.49	1.22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวก ก3 การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนในน้ำสกัดข้าวกล้อง
(เปอร์เซ็นต์ต่อปริมาตร)

เอนไซม์	ระยะเวลาการบ่ม (ชั่วโมง)	สกัดไขมันและคัม	ไม่สกัดไขมันและคัม	สกัดไขมันและไม่คัม	ไม่สกัดไขมันและไม่คัม
ไม่เติมเอนไซม์	0	0.71	0.6	0.17	0.14
Celluclast	24	0.97	0.73	0.4	0.3
	48	1.01	0.82	0.43	0.34
	72	1.12	1.0	0.45	0.4
Cellubrix	24	1.04	1.02	0.3	0.32
	48	1.21	1.17	0.32	0.4
	72	1.37	1.34	0.35	0.53
Alcalase	24	1.01	0.8	0.18	0.34
	48	1.26	1.1	0.21	0.36
	72	1.62	1.5	0.28	0.4
Alcalase และ Celluclast	24	1.03	1.0	0.2	0.22
	48	1.34	1.27	0.25	0.29
	72	1.68	1.48	0.3	0.41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ตารางภาคผนวก ก4 การวิเคราะห์ปริมาณของแข็งทั้งหมดในน้ำสกัดข้าวกล้อง
(เปอร์เซ็นต์ต่อปริมาตร)**

เอนไซม์	ระยะเวลาการบ่ม (ชั่วโมง)	สกัดไขมันและดัม	ไม่สกัดไขมันและดัม	สกัดไขมันและไม่ดัม	ไม่สกัดไขมันและไม่ดัม
ไม่เติมเอนไซม์	0	0.5	0.71	0.08	0.06
Celluclast	24	2.58	2.85	1.55	0.84
	48	3.59	3.61	1.81	0.96
	72	5.16	5.56	1.9	1.48
Cellubrix	24	2.23	2.49	1.25	1.04
	48	3.27	3.89	1.4	1.1
	72	5.85	6.3	1.48	1.25
Alcalase	24	13.72	10.75	2.08	1.29
	48	14.9	12.76	2.25	1.38
	72	17.22	15.54	2.4	1.69
Alcalase และ Celluclast	24	14.41	10.65	2.73	1.39
	48	15.57	12.37	3.22	1.53
	72	17.62	15.93	3.35	1.72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ตารางภาคผนวก ก5 การวิเคราะห์ปริมาณของแข็งที่ละลายในน้ำได้ทั้งหมด
(เปอร์เซ็นต์ต่อปริมาตร)**

เอนไซม์	ระยะเวลาการบ่ม (ชั่วโมง)	สกัดไขมันและดัก	ไม่สกัดและไขมันดัก	สกัดไขมันและไม่ดัก	ไม่สกัดไขมันและไม่ดัก
ไม่เติมเอนไซม์	0	0.28	0.39	0.06	0.055
Celluclast	24	1.36	1.49	0.61	0.52
	48	2.62	2.54	0.76	0.59
	72	3.84	3.79	0.80	0.69
Cellubrix	24	0.83	0.65	0.61	0.46
	48	1.25	1.09	0.68	0.50
	72	1.86	1.74	0.71	0.54
Alcalase	24	7.02	7.49	0.85	0.77
	48	7.66	7.57	1.62	1.11
	72	9.00	8.61	2.07	1.22
Alcalase และ Celluclast	24	8.11	7.80	2.02	1.04
	48	9.20	8.85	2.27	1.34
	72	10.70	9.92	2.43	1.54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

ตารางภาคผนวก ข1 ตารางค่าการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์ ของคาร์โบไฮเดรตทั้งหมด โดยวิธี Factorial ANOVA

Case Processing Summary^a

Cases					
Included		Excluded		Total	
N	Percent	N	Percent	N	Percent
160	95.2%	8	4.8%	168	100.0%

a. TOTALCAR by boil, enz, fat, time

ANOVA^a

		Experimental Method				
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
TOTALCAR	Main Effects (Combined)	888.240	9	98.693	414.839	.000
	boil	206.889	1	206.889	869.617	.000
	enz	505.310	4	126.328	530.994	.000
	fat	6.472	1	6.472	27.205	.000
	time	169.569	3	56.523	237.584	.000
	2-Way Interactions (Combined)	507.289	27	18.788	78.974	.000
	boil * enz	243.421	4	60.855	255.794	.000
	boil * fat	2.025E-04	1	2.025E-04	.001	.977
	boil * time	74.038	3	24.679	103.735	.000
	enz * fat	10.288	4	2.572	10.811	.000
	enz * time	176.779	12	14.732	61.921	.000
	fat * time	2.763	3	.921	3.872	.012
	3-Way Interactions (Combined)	98.371	31	3.173	13.338	.000
	boil * enz * fat	.352	4	8.811E-02	.370	.829
	boil * enz * time	90.626	12	7.552	31.744	.000
	boil * fat * time	.379	3	.126	.530	.663
	enz * fat * time	7.014	12	.584	2.457	.009
	4-Way Interactions	1.935	12	.161	.678	.768
	boil * enz * fat * time	1.935	12	.161	.678	.768
	Model	1495.835	79	18.935	79.588	.000
	Residual	19.033	80	.238		
	Total	1514.868	159	9.527		

a. TOTALCAR by boil, enz, fat, time

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวก ข2 ตารางค่าการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์ โปรตีน โดยวิธี Factorial

ANOVA

Case Processing Summary

Cases					
Included		Excluded		Total	
N	Percent	N	Percent	N	Percent
160	95.2%	8	4.8%	168	100.0%

a. PROTEIN by boil, enz, fat, time

ANOVA

		Sum of Squares	Experimental Method			Sig.	
			df	Mean Square	F		
PROTEIN	Main Effects (Combined)	24.639	9	2.738	583.411	.000	
	boil	19.474	1	19.474	4150.070	.000	
	enz	1.864	4	.466	99.330	.000	
	fat	.120E-02	1	.120E-02	19.436	.000	
	time	3.209	3	1.070	227.957	.000	
	2-Way Interactions (Combined)	3.075	27	.114	24.269	.000	
	boil * enz	.933	4	.233	49.730	.000	
	boil * fat	.184	1	.184	39.127	.000	
	boil * time	.873	3	.291	62.014	.000	
	enz * fat	.054E-02	4	1.763E-02	3.758	.007	
	enz * time	1.003	12	8.362E-02	17.820	.000	
	fat * time	.085E-02	3	8.616E-03	.771	.514	
	3-Way Interactions (Combined)	.612	31	1.974E-02	4.208	.000	
	boil * enz * fat	8.634E-02	4	9.084E-03	1.936	.112	
	boil * enz * time	.527	12	4.394E-02	9.364	.000	
	boil * fat * time	.329E-02	3	4.429E-03	.944	.424	
	enz * fat * time	8.516E-02	12	2.930E-03	.624	.815	
	4-Way Interactions	boil * enz * fat * time	1.033E-02	12	8.360E-03	.716	.732
	Model	28.366	79	.359	76.519	.000	
	Residual	.375	80	4.692E-03			
	Total	28.742	159	.181			

a. PROTEIN by boil, enz, fat, time

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวก ข3 ตารางค่าการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์ของแข็งโดยวิธี Factorial

ANOVA

Case Processing Summary

Cases					
Included		Excluded		Total	
N	Percent	N	Percent	N	Percent
160	95.2%	8	4.8%	168	100.0%

a. TS by boil, enz, fat, time

ANOVA^a

			Experimental Method				
			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
TS	Main Effects	(Combined)	2333.244	9	259.249	5269.028	.000
		boil	14.702	1	14.702	298.797	.000
		enz	925.525	4	231.381	4702.633	.000
		fat	843.550	1	843.550	17144.462	.000
		time	549.467	3	183.156	3722.486	.000
	2-Way Interactions	(Combined)	1211.910	27	44.886	912.262	.000
		boil * enz	18.732	4	4.683	95.180	.000
		boil * fat	8.372E-02	1	8.372E-02	1.702	.196
		boil * time	8.571	3	2.857	58.068	.000
		enz * fat	598.699	4	149.675	3042.013	.000
		enz * time	323.650	12	26.971	548.159	.000
		fat * time	262.174	3	87.391	1776.159	.000
	3-Way Interactions	(Combined)	225.989	31	7.290	148.163	.000
		boil * enz * fat	5.696	4	1.424	28.943	.000
		boil * enz * time	8.108	12	.676	13.733	.000
		boil * fat * time	1.008	3	.336	6.828	.000
		enz * fat * time	211.177	12	17.598	357.666	.000
		boil * enz * fat * time	3.107	12	.259	5.261	.000
	Model		3774.250	79	47.775	970.994	.000
	Residual		3.936	80	4.920E-02		
	Total		3778.186	159	23.762		

a. TS by boil, enz, fat, time

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวก ข4 ตารางค่าการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์ ของแข็งที่ละลายน้ำได้ โดยวิธี Factorial

ANOVA

Case Processing Summary

Cases					
Included		Excluded		Total	
N	Percent	N	Percent	N	Percent
160	95.2%	8	4.8%	168	100.0%

a. TSS by boil, enz, fat, time

ANOVA

			Experimental Method				
			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
TSS	Main Effects	(Combined)	834.821	9	92.758	8003.670	.000
		boil	266.592	1	266.592	23002.997	.000
		enz	385.508	4	96.377	8315.944	.000
		fat	1.013	1	1.013	87.393	.000
		time	181.709	3	60.570	5226.287	.000
	2-Way Interactions	(Combined)	415.723	27	15.397	1328.550	.000
		boil * enz	201.672	4	50.418	4350.349	.000
		boil * fat	.332	1	.332	28.660	.000
		boil * time	77.212	3	25.737	2220.751	.000
		enz * fat	1.563	4	.391	33.708	.000
		enz * time	134.066	12	11.172	963.993	.000
		fat * time	.878	3	.293	25.265	.000
	3-Way Interactions	(Combined)	72.211	31	2.329	200.992	.000
		boil * enz * fat	.165	4	4.125E-02	3.559	.010
		boil * enz * time	70.717	12	5.893	508.486	.000
		boil * fat * time	8.133E-02	3	2.711E-02	2.339	.080
		enz * fat * time	1.248	12	.104	8.973	.000
	4-Way Interactions	boil * enz * fat * time	.136	12	1.135E-02	.979	.476
	Model		1322.891	79	16.745	1444.891	.000
	Residual		.927	80	1.159E-02		
Total		1323.818	159	8.326			

a. TSS by boil, enz, fat, time

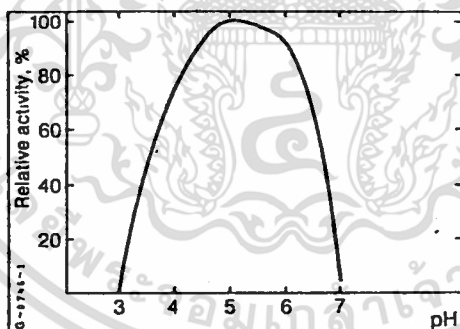
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

Celluclast - 1.5 L เป็นของเหลวสีน้ำตาล มีกลิ่นเล็กน้อย เตรียมได้จากเชื้อ *Trichoderma reesei*. เป็นเอนไซม์ที่ย่อย Cellulose และ Cellobiose อุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 50-60 องศาเซลเซียส พีเอสระหว่าง 4.5-6.0

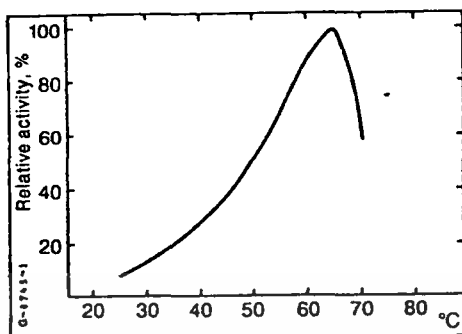
Cellubrix L เป็นของเหลวสีน้ำตาล ซึ่งเตรียมได้จากเชื้อ *Aspergillus niger* and *Trichoderma reesei* เป็นเอนไซม์ที่ย่อย Cellulose และ Cellobiase อุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 50-60 องศาเซลเซียส พีเอสระหว่าง 4.5-6.0

Alcalase Food Grade เป็นของเหลวสีน้ำตาลเข้ม เตรียมได้จากเชื้อ *Bacillus licheniformis* เป็นเอนไซม์ในกลุ่มของ endoproteinase อุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 55-80 องศาเซลเซียส พีเอสระหว่าง 6.5-8.5

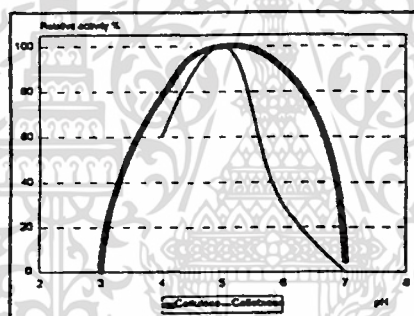

ภาพภาคผนวกที่ ค1 ผลของพีเอสต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Celluclast

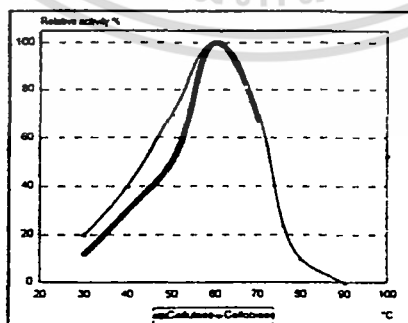
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพภาคผนวกที่ ค2 ผลของอุณหภูมิต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Cellulast

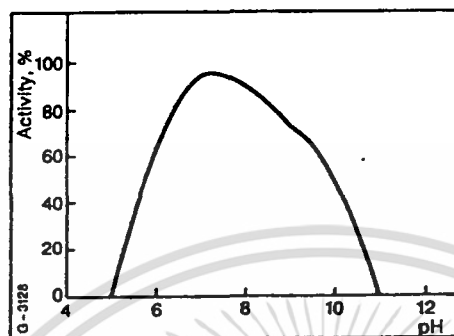

ภาพภาคผนวกที่ ค3 ผลของพีเอชต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Cellubrix

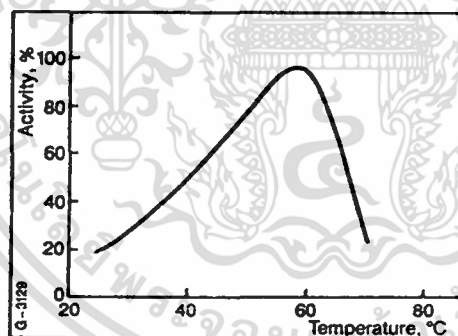

ภาพภาคผนวกที่ ค4 ผลของอุณหภูมิต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Cellubrix

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพภาคผนวกที่ ค5 ผลของพีเอชต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Alcalase

ภาพภาคผนวกที่ ค6 ผลของอุณหภูมิต่อประสิทธิภาพการทำงานของ Alcalase

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์หึ่งค์ประกอบทางเคมี (Proximate Analysis)

1. การวิเคราะห์ปริมาณของแข็งทั้งหมด (Total solid)

อุปกรณ์

1. aluminium can
2. hot air oven
3. ตาชั่งละเอียด
4. desiccator
5. tong

วิธีการทดลอง

3 ชั่วโมง

ก่อนนำมาชั่งน้ำหนัก

- 1) ชั่งน้ำหนัก aluminium can พร้อมฝาที่สะอาดและผ่านการอบแห้งมาก่อน
- 2) ใส่ตัวอย่าง 5 กรัม ปิดฝาแล้วนำไปชั่งด้วยตาชั่งละเอียด
- 3) นำไปอบในตู้อบโดยเปิดฝา aluminium can ใช้อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส นาน
- 4) เมื่อครบกำหนดเวลาที่อบเปิดฝา aluminium can นำมาทำให้เย็นใน desiccator ก่อนนำมาชั่งน้ำหนัก
- 5) นำไปอบต่อน้ำหนักคงที่หรือต่างกันประมาณ 0.003 – 0.005 กรัม
- 6) คำนวณเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมด = $\frac{\text{น้ำหนักตัวอย่าง} - \text{น้ำหนักแห้ง}}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง}} \times 100$

วิธีการทดลอง

1. ชั่งตัวอย่าง 1 กรัมลงในขวด kjeldahl flask ปริมาตร 250 มิลลิลิตร
2. เติม Catalyst 2 กรัม กรดซัลฟูริกเข้มข้น 25 มิลลิลิตร และboiling chips
3. นำ kjeldahl flask ตั้งบนเตาของชุดย่อยโปรตีนที่มีระบบดูดควันที่ดี ใช้ความร้อนต่ำ ประมาณ 5 นาทีก่อนเร่งความร้อนให้สูงขึ้น ย่อยโปรตีนจนได้สารละลายสีฟ้าใส (ประมาณ 1 ชั่วโมง) ขณะย่อยโปรตีนหมุนขวดเป็นระยะ ๆ
4. รอให้สารละลายเย็นและหมุดควันก่อนเติมน้ำกลั่น 30 มิลลิลิตร โดยแยกเติมทีละ 5 มิลลิลิตร
5. เทสารละลายทั้งหมดลงใน volumetric flask ขนาด 100 มิลลิลิตร ตั้งขวดย่อยโปรตีนด้วยน้ำกลั่นหลาย ๆ ครั้ง แล้วเทลงในขวดปรับปริมาตรจนถึงขีด
6. ทำ blank (ตั้งแต่ข้อ 1 – 6) โดยใช้ น้ำกลั่นแทนตัวอย่าง
7. เปิดชุดกลั่นโปรตีนและผ่านน้ำเย็นเข้าออก condenser โดยเปิดสวิตซ์เตาของชุดกลั่นให้มีความร้อนเพียงพอในขณะที่เริ่มต้นกลั่นและป้องกันการไหลย้อนกลับของสารละลายที่ใส่เก็บแอมโมเนีย
8. ดูดกรดบอริก 10 มิลลิลิตร ใน Erlenmeyer flask 250 มิลลิลิตร ที่แห้งและสะอาด หยด mixed indicator 4 หยด เขย่าให้ดีก่อนนำไปวางใต้เครื่องกลั่นโดยให้ปลาย condenser จุ่มในสารละลาย
9. ดูดสารละลายในข้อ (5) 5 มิลลิลิตร ลงในขวดกลั่น ตั้งปิเปตด้วยน้ำกลั่น 2 – 3 ครั้งลงในขวดกลั่น เติมโซเดียมไฮดรอกไซด์ 30 % จำนวน 3 มิลลิลิตร ประกอบเข้าชุดกลั่น
10. แอมโมเนียที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาจะผ่าน condenser ลงสู่สารละลายบอริก สีของสารละลายเปลี่ยนจากสีม่วง – น้ำเงิน (bluish purple) ไปเป็นเขียว – น้ำเงิน (bluish green) การเปลี่ยนสีเป็นอย่างรวดเร็วประมาณ 20 – 30 วินาที เมื่อสารละลายบอริกเปลี่ยนสีประมาณ 5 นาทีลดระดับของ erlenmeyer flask ให้ปลาย condenser อยู่เหนือระดับของของเหลว 1 เซนติเมตร ตั้งปลาย condenser ด้วยน้ำกลั่น รอให้ปฏิกิริยาดำเนินต่อไปประมาณ 1 – 2 นาที ก่อนนำไปไตเตรทกับสารละลายไฮโดรคลอริก 0.1 N จนสีน้ำเงินเปลี่ยนไปเป็นใส – ไม่มีสี
11. ทำการทดลองเช่นเดียวกับ blank
12. คำนวณเปอร์เซ็นต์ไนโตรเจน

$$\text{คำนวณเปอร์เซ็นต์ไนโตรเจน} = \frac{(A - B) \times CD \times 100}{W \times 1000}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\text{เปอร์เซ็นต์โปรตีน} = (\% \text{ ในไตรเจน}) \times 6.25$$

A = มิลลิลิตรของสารละลายไฮโดรคลอริกที่ใช้ไตเตรทกับตัวอย่าง

B = มิลลิลิตรของสารละลายไฮโดรคลอริกที่ใช้ไตเตรทกับ bank

C = ความเข้มข้นของกรดไฮโดรคลอริก

D = 14

W = น้ำหนักหรือปริมาตรของตัวอย่าง

3. การวิเคราะห์ปริมาณไขมัน

อุปกรณ์

1. thimble
2. ชุดสกัดไขมัน soxhlet
3. extraction tube
4. hot air oven
5. tong
6. desiccator
7. ตาชั่ง

สารเคมี

1. petroleum ether

วิธีการทดลอง

1. ชั่งตัวอย่างที่อบแห้งแล้ว 10 กรัมใน thimble ปิดตัวอย่างด้านบนด้วยสำลี
2. บรรจุ thimble ในชุดสกัดไขมัน soxhlet โดย thimble อยู่ใน extraction tube ซึ่งด้านบนต่อกับ condenser ส่วนด้านล่างต่อกับ roundbottom flask ชนิด 2 คอ
3. ตวง petroleum ether จำนวน 150 มิลลิลิตร ในขวดแก้วก้นกลม ต่อสายยางนำน้ำเข้า และออกจาก condenser ก่อนเปิดสวิทช์ของเตา heating mantle ปรับระดับความร้อนอย่างเหมาะสมเพื่อให้ไอของ petroleum ether ควบแน่นหยดลงบนตัวอย่างต่อเนื่องนาน 2 ชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. แยก petroleum ether ออกด้วย vacuum evaporator นำส่วนของไขมันไปอบที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที ไล่ ether จนหมด นำไปทำให้เย็นใน desiccator ก่อนนำไปชั่งน้ำหนัก crude fat

$$5. \text{ คำนวณเปอร์เซ็นต์ไขมัน} = \frac{\text{น้ำหนักบีกเกอร์และไขมัน} - \text{น้ำหนักบีกเกอร์}}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง}} \times 100$$

4. การวิเคราะห์ปริมาณไฟเบอร์

อุปกรณ์

1. digestion flask ขนาด 700 มิลลิลิตร
2. boiling chips
3. condenser
4. buchner funnel
5. กระดาษกรอง
6. กระดาษลิตมัส
7. เตาของชูดยอย crude fiber
8. ผ้าขาวบาง
9. hot air oven
- 10 desiccator
11. ตาชั่ง

สารเคมี

1. กรดซัลฟูริก 0.255 N เตรียมจากการเจือจางกรดกำมะถันเข้มข้น 98.1% จำนวน 6.93 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่นจนได้ปริมาตร 1 ลิตร ถ้าใช้กรดซัลฟูริก 96% ใช้กรด 7.09 มิลลิลิตรเจือจางจนได้ปริมาตร 1 ลิตร
2. โซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.313 N เตรียมจากโซเดียมไฮดรอกไซด์เกรด 1.25 กรัม ละลายน้ำจนได้ปริมาตร 100 มิลลิลิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. Sintered glass crucible ที่ผ่านการล้างด้วยด่างโซเดียมไฮดรอกไซด์ 5% ตามด้วยการล้างด้วยน้ำร้อนก่อนล้างด้วยกรดไฮโดรคลอริก (1: 3) ล้างด้วยน้ำร้อนอีกครั้งก่อนทำให้แห้งและเผาที่อุณหภูมิ 600 องศาเซลเซียสนาน 2 ชั่วโมง ชั่งน้ำหนักเมื่อเย็นแล้วและเก็บใน desicator

4. สารละลายโปตัสเซียมซัลเฟต 10%

เตรียมจากละลาย K_2SO_4 10 กรัมละลายในน้ำกลั่นจนได้สารละลาย 100 มิลลิลิตร

5. เอซิลแอลกอฮอล์ 95%

6. ผ้ากรองลินินชนิดละเอียด (45 threads per inch)

วิธีการทดลอง

1. ชั่งตัวอย่าง 2 กรัมใน digestion flask ขนาด 700 มิลลิลิตร ซึ่งเป็นขวดแก้วก้นกลมเติมกรดซัลฟูริกที่ผ่านการต้มเคี่ยวแล้วจำนวน 200 มิลลิลิตรและ boiling chips 2 – 3 ชิ้น ก่อนนำ condenser มาประกอบตอนบนของขวด

2. นำไปต้มบนเตาของชุดย่อย crude fiber โดยให้สารละลายเดือดนาน 30 นาทีต่อเนื่องกัน เขย่าขวดเพื่อไม่ให้ตัวอย่างเกาะบนผนังขวด

3. กรองกากด้วยผ้ากรองบน buchner funnel และใช้ปั๊มช่วยในการกรอง

4. ล้างกากด้วยน้ำเค็วดจนหมดฤทธิ์กรด โดยทดสอบด้วยกระดาษลิตมัส

5. เทกากกลับไปใน digestion flask เติมสารโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ผ่านการต้มเคี่ยวจำนวน 200 มิลลิลิตร ต้มส่วนผสมนาน 30 นาที กรองทันทีและล้างกากด้วยน้ำเค็วดจนหมดฤทธิ์ต่าง

6. ล้างกากด้วยสารละลายโปตัสเซียมซัลเฟตร้อน

7. เทกากกลับไปใน digestion flask อีกครั้งล้างตะกอนที่ติดผ้ากรองด้วยน้ำเค็วดหลาย ๆ ครั้ง

8. เทกากใน digestion flask ผ่านไปใน sintered glass crucible ล้างกากด้วยน้ำเค็วดหลายครั้ง

9. ล้างกากด้วยแอลกอฮอล์จำนวน 30 มิลลิลิตร

10. อบ crucible พร้อมกากที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียสนาน 2 ชั่วโมงชั่งน้ำหนักเมื่อเย็นลง

11. นำไปเผาใน muffle furnace ที่อุณหภูมิ 600 องศาเซลเซียสนาน 30 นาทีเพื่อขจัดสาร volatile organic

12. นำ crucible มาทำให้เย็นใน desiccator ก่อนชั่งน้ำหนัก น้ำหนักที่หายไปจะเป็นของ crude fiber (น้ำหนักข้อ 10 – 12)

$$13. \text{ คำนวณเปอร์เซ็นต์ crude fiber} = \frac{\text{น้ำหนัก crude fiber} \times 100}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง}}$$

5. การวิเคราะห์ปริมาณเถ้า

อุปกรณ์

1. Crucible
2. muffle furnace
3. desiccator
4. ตะเกียงบุนเซน
5. ตาชั่ง
6. Hot air oven
7. tong

วิธีการทดลอง

1. ล้าง Crucible ทำให้แห้งก่อนเผาใน muffle furnace นาน 1 ชั่วโมง ทำให้เย็นใน desiccator ก่อนนำมาชั่ง หา น้ำหนักที่แน่นอน
2. ชั่งตัวอย่างใน Crucible จำนวน 10 กรัม
3. เผาตัวอย่างด้วยตะเกียงบุนเซนอย่างช้าๆจนเผาไหม้หมด (completely carbonized) จึงนำ dish วางในเตาเผา ที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซียส นาน 2 ชั่วโมง จนกระทั่งตัวอย่างกลายเป็นเถ้าสีขาว
4. ชั่งน้ำหนักเถ้าด้วยตาชั่งละเอียด คำนวณเปอร์เซ็นต์เถ้าเช่นเดียวกับการคำนวณ crude fiber

6. การวิเคราะห์คาร์โบไฮเดรต

$$\text{ปริมาณคาร์โบไฮเดรตร้อยละ} = 100 - (\text{ปริมาณโปรตีน} + \text{ปริมาณไขมัน} + \text{ปริมาณ} \\ \text{เถ้า} + \text{ปริมาณเส้นใย})$$

7. การหาปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำทั้งหมด

1. นำตัวอย่างมา 50 มิลลิลิตร ใส่ในหลอด centrifuge แล้วนำไป centrifuge ที่ความเร็ว 3,000 รอบ เป็นเวลา 15 นาที
2. ชั่ง aluminium can พร้อมฝาที่สะอาดและผ่านการอบแห้งมาก่อน
3. ใส่ตัวอย่างส่วนที่ใส 10 มิลลิลิตรใน aluminium can ปิดฝาแล้วนำไปชั่งด้วยตาชั่งละเอียด
4. นำไปอบในตู้อบโดยเปิดฝา aluminium can ใช้อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส นาน 3 ชั่วโมง
5. เมื่อครบกำหนดเวลาที่อบเปิดฝา aluminium can นำมาทำให้เย็นใน desiccator ก่อนนำมาชั่งน้ำหนัก
6. นำไปอบต่อจนน้ำหนักคงที่หรือต่างกันประมาณ 0.003 – 0.005 กรัม
7. คำนวณเปอร์เซ็นต์ของแข็งที่ละลายน้ำได้ = $\frac{\text{น้ำหนักตัวอย่าง} - \text{น้ำหนักแห้ง}}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง}} \times 100$

8 การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนโดยวิธี Biuret method

อุปกรณ์และสารเคมี

1. สารละลายโปรตีนมาตรฐาน BSA (bovin serum albumine) 10 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร
2. ตัวอย่างที่จะวัด
3. biuret reagent
4. เครื่อง spectronic 20 หรือ 20
5. หลอด spectronic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีทำ

1. เปิดสารละลายมาตรฐาน BSA และตัวอย่าง ลงในหลอดที่ 2-5 และหลอดที่ 6-7 ตามลำดับ และเติมน้ำเพื่อปรับปริมาตร แต่ละหลอดให้เท่ากัน ดังในตาราง

2. เติมสารละลาย biuret reagent ลงในแต่ละหลอด เขย่าให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ 30 นาที นำไปอ่านค่าการดูดกลืนแสง ที่ 540 นาโนเมตร โดยมีหลอดที่ 1 เป็น blank

3. พล็อตกราฟระหว่างค่าการดูดกลืนแสง (แกน Y) และปริมาณโปรตีนมาตรฐาน (แกน X)

3. หาปริมาณของโปรตีนโดยนำค่าการดูดกลืนแสงของหลอดที่ 6-7 ไปอ่านค่าจากกราฟมาตรฐาน แล้วคำนวณความเข้มข้นของโปรตีนในตัวอย่าง

ตารางภาคผนวก ง1 แสดงการหาค่ากราฟมาตรฐาน

หลอดที่	1	2	3	4	5	6	7
สารละลายมาตรฐาน BSA (มล)	-	0.3	0.6	0.9	1.2	-	-
ตัวอย่าง	-	-	-	-	-	0.6	1.0
น้ำกลั่น (มล)	1.2	0.9	0.6	0.3	-	0.6	1.2
สารละลายไบยูเรต (มล)	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0

9 การวิเคราะห์น้ำตาลทั้งหมดโดยวิธี Phenol – sulfuric acid

สารเคมี

1. กรดซัลฟูริกเข้มข้น 95.5 % และความถ่วงจำเพาะ 1.84
2. ฟีนอล (Phenol) ชนิด redistilled grade

อุปกรณ์

1. บีเปตขนาด 5 และ 10 มิลลิลิตร ที่สามารถปล่อยให้กรดซัลฟูริกเข้มข้น 5 มิลลิลิตร ไหลออกมาหมดภายใน 10 – 20 วินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. บีกเกอร์ขนาด 250 มิลลิลิตร
3. แท่งแก้วคน
4. หลอดทดสอบชนิดผนังหนา ขนาด 150 x 200 มิลลิลิตร
5. เครื่อง spectrophotometer

วิธีทำ

1. เตรียมสารละลายตัวอย่างให้มีปริมาณน้ำตาลประมาณ 10 ถึง 70 มิลลิกรัมต่อ มิลลิลิตร
2. บีบเปิดสารละลายตัวอย่าง 1 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดทดสอบ แล้วเติมสารละลาย ฟีนอล 5 % 1 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน
3. เติมกรดซัลฟูริกเข้มข้น 5 มิลลิลิตร โดยปล่อยให้กรดซัลฟูริกไหลลงผิวของ สารละลายในหลอดทดสอบโดยตรงเพื่อให้การผสมที่ดีและรวดเร็ว อย่าปล่อยให้กรดซัลฟูริกไหล ลงตรงข้างหลอด ให้ระวังสารละลายในหลอดจะร้อน ห้ามเขย่าหลอด
4. ตั้งหลอดทิ้งไว้ 10 นาที แล้วเขย่าให้เข้ากัน
5. นำหลอดวัดการดูดกลืนแสงที่ความยาวช่วงคลื่น 490 นาโนเมตร
6. สำหรับ blank ให้เตรียม โดยใช้ น้ำกลั่น แทนสารละลายตัวอย่าง

การหาสารละลายกราฟมาตรฐาน

1. เตรียมสารละลายมาตรฐาน stock solution โดยสารละลายน้ำตาล 0.04 กรัม ในขวด ดวงปริมาตรขนาด 100 มิลลิลิตร แล้วเติมน้ำกลั่นจนถึงปริมาตร สารละลายน้ำตาลที่ได้จะมีความ เข้มข้น 400 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
2. เจือจาง stock solution ของสารละลายน้ำตาลด้วยน้ำกลั่นให้ได้ความเข้มข้นของ น้ำตาล 0, 16, 32, 48, 64, และ 80 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
3. ทำต่อไปเช่นเดียวกับการวิเคราะห์ตัวอย่าง
4. นำค่า absorbance ที่วัดได้ กับค่าความเข้มข้นของน้ำตาลมาคำนวณหาสมการของ กราฟมาตรฐานโดยวิธี linear regression
5. แทนค่า absorbance ของตัวอย่าง ในสมการของกราฟมาตรฐานจะได้ความเข้มข้น ของน้ำตาล

ภาคผนวก จ

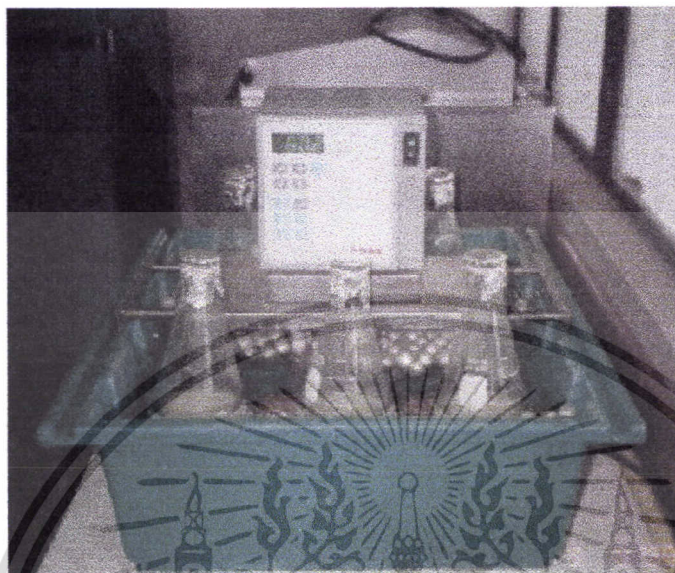

ภาพภาคผนวกที่ จ1 ข้าวกล้องที่ใช้ในการทดลอง

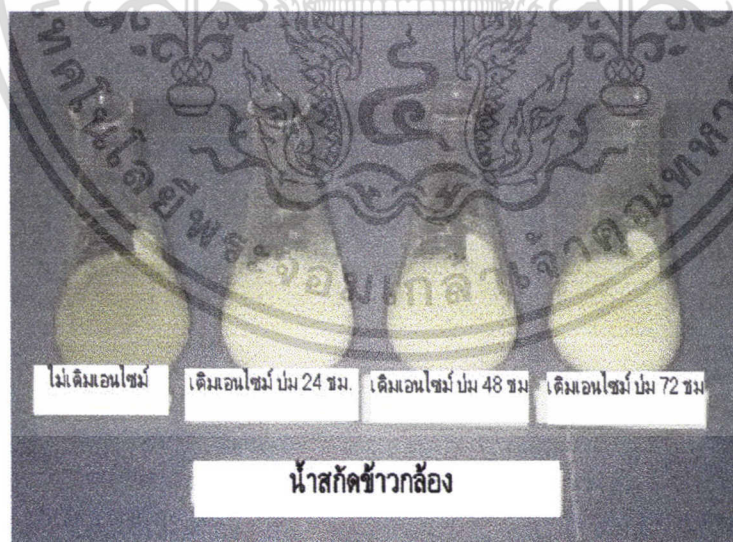

ภาพภาคผนวกที่ จ2 เครื่องเขย่าที่ใช้ในการสกัดไขมันที่ผิวของข้าวกล้องในการเตรียมตัวอย่างที่ใช้ทดลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพภาคผนวกที่ จ3 water bath ที่ใช้ในการย่อยข้าวกล้อง

ภาพภาคผนวกที่ จ4 น้ำสกัดข้าวกล้องที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์

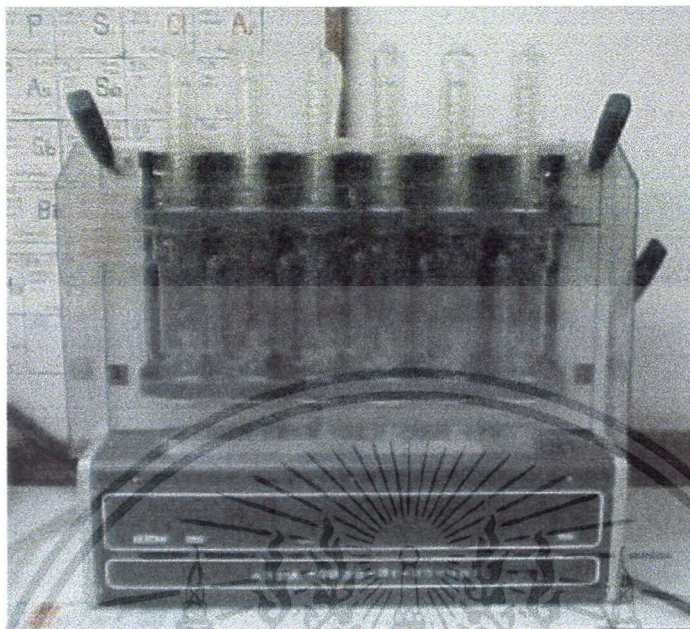
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพภาคผนวกที่ ๖5 เครื่อง Spectrophotometer ที่ใช้ในการ วิเคราะห์ Total sugar และ Biuret method

เอกภาพภาคผนวกที่ ๖6 เครื่องกลั่นที่ใช้ในการหาค่าเปอร์เซ็นต์โปรตีน อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพภาคผนวกที่ จ7 เครื่องสกัดไขมัน (soxhlet)

ภาพภาคผนวกที่ จ8 เครื่องย่อยโปรตีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นายก้องเกียรติ อ่ำไพ เกิดเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2520 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาจากโรงเรียนตราษตระการคุณ จ. ตราด สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา หันตรา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ในปี พ.ศ. 2541 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (อุตสาหกรรมเกษตร) จากภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปี พ.ศ. 2543

นายศิริวรรณ มิ่งโอบโต เกิดวันอังคารที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2520 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาจากโรงเรียนภูเขียว จ. ชัยภูมิ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา หันตรา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ในปี พ.ศ. 2541 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (อุตสาหกรรมเกษตร) จากภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปี พ.ศ. 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้